

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства на тему:

«Лінгво-прагматичний аспект мовної особистості Бориса Джонсона як об'єкт перекладацького відтворення українською мовою»

Студентки групи Па56-22
факультету германської філології і
перекладу освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська мова та
друга іноземна мова) за спеціальністю 035
Філологія
Гуріної Тетяни Вікторівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Мелешкевич Л.М.

Допущена до захисту
«__» _____ 2023 року

Завідувач кафедри теорії
і практики перекладу з англійської мови

к.ф.н., доц. Мелько Х. Б.
(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE KYIV NATIONAL
LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from English

Master Degree Thesis in Translation Studies under the title:
“Lingual and pragmatic aspects of Boris Johnson’s linguistic personality as an object
of translation into Ukrainian”

Group Pa56-22

School of German Philology and
Translation

Educational Programme Translation

Studies: Specialized Translation

(English and Second Foreign Language)

Majoring 035 Philology

Tetiana V. Hurina

Research supervisor:

Meleshkevych L. M.

Candidate of Philology,

Associate Professor

Kyiv-2023

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) _____ 2 _____ курсу _____ Па 56-22 _____ групи факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Гуриної Тетяни Вікторівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи _____ «Лінгво-прагматичний аспект мовної особистості Бориса Джонсона як об'єкт перекладацького відтворення українською мовою»

Науковий керівник _____ Мелешкевич Л.М.

Дата видачі завдання _____ “20” грудня 2022 р. _____

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Січень 2022 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Березень 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Травень 2022р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Травень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Червень 2023р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедрі	09 жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ ТА МОВОЗНАВСТВІ	6
1.1. Мовна особистість як об'єкт дослідження у сучасній науці.....	6
1.2. Відтворення специфіки мовної особистості у перекладі	13
1.3. Функціонування мовної особистості в політичному дискурсі.....	17
Висновки до розділу 1.	22
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ БОРИСА ДЖОНСОНА.....	26
2.1 Лексичний рівень репрезентації мовної особистості Бориса Джонсона.....	26
2.2 Граматичний рівень репрезентації мовної особистості Бориса Джонсона..	32
2.3 Стилiстичні характеристики мовної особистості Бориса Джонсона	36
2.4 Прагматичний аспект мовної особистості Бориса Джонсона	40
Висновки до розділу 2	44
РОЗДІЛ 3. ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ СПЕЦИФІКИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ БОРИСА ДЖОНСОНА	47
3.1 Транскодування	47
3.2 Використання лексико-семантичних трансформацій для відтворення специфіки мовної особистості	52
3.3 Роль лексико-граматичних трансформацій у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона	63
Висновок до розділу 3.....	69
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	76
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	82
ДОДАТОК.....	83
ПЕРЕКЛАДАЦЬКЕ ВІДТВОРЕННЯ СПЕЦИФІКИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ БОРИСА ДЖОНСОНА.....	83
SUMMARY	101

ВСТУП

Дослідження мовної особистості полягає у вивченні історію питання інтелектуального розвитку особистості в лінгвістичному контексті та її емоційні аспекти, тобто духовність у широкому розумінні, питання міжособистісного спілкування тощо. Відповідно, досліджуючи цю тему, потрібно опрацювати не лише лінгвістичні джерела, але й літературу з історії, соціології, психології, етнографії та інших суспільних наук, оскільки в особистості перетинаються інтереси всіх наук про людину. Мовна особистість – сукупність здібностей і характеристик людини, які зумовлюють створення нею мовних творів (текстів). Поняття мовної особистості досліджується багатогранно, а саме включає в себе опрацювання не лише лінгвістичних праць, але й історичних, соціологічних, психологічних, етнографічних джерел та інших суспільних наук, оскільки в мовній особистості перетинаються інтереси всіх наук про життєдіяльність людини.

Дослідження політичного дискурсу зберігає високу актуальність. Це підтверджують численні наукові праці, в яких розглядаються особливості цього виду комунікації з точки зору лінгвістики, перекладознавства, політології, права, філософії, психології, соціології та інших дисциплін. Крім того, науковці різних країн виявляють активний інтерес до вивчення мови політиків, їхніх мовних особистостей, природи та явищ політичного дискурсу.

У перекладознавстві та лінгвістиці питання мовної особистості все частіше піднімається в суміжних науках - як предмет міждисциплінарних досліджень, так і в контексті формування національних мов, де суб'єктивне трансформується в об'єктивне.

Сьогодні мова використовується для формування і вираження думок та приховування інформації. Особистість у політиці як носій важливої інформації є потужним підґрунтям для аналізу мовної моди, поведінки, образів, використовуваних понять, втілених смислів, стереотипів і самої мовної поведінки.

Об'єкт дослідження – мовна особистість Бориса Джонсона.

Мета дослідження – лінгвопрагматичні характеристики мовної особистості Бориса Джонсона та їх відтворення у перекладі українською мовою. Для досягнення зазначеної мети роботи було поставлено такі **завдання дослідження**:

- ✓ визначити поняття «мовна особистість» у сучасній лінгвістиці;
- ✓ дослідити відтворення специфіки мовної особистості в перекладі;
- ✓ проаналізувати функціонування мовної особистості в політичному дискурсі;
- ✓ ознайомитися з лексичним та граматичним рівнем репрезентації мовної особистості Бориса Джонсона;
- ✓ сформулювати стилістичну характеристику мовної особистості Бориса Джонсона;
- ✓ визначити прагматичний аспект мовної особистості Бориса Джонсона;
- ✓ дослідити відтворення в українському перекладі специфіки мовної особистості Бориса Джонсона;

Методи дослідження. Для вирішення завдань застосовано такі методи дослідження:

- аналітичний метод для систематизації наукової літератури з теми дослідження;
- метод суцільного відбирання для визначення матеріалу дослідження;
- метод лінгвістичного опису та спостереження для систематизації та інтерпретації характерних структурних, семантичних та функціональних мовних одиниць.
- метод рефлексії для виявлення шляхів розв’язання проблем перекладу специфічної термінології ;
- методика співставного аналізу тексту оригіналу та тексту перекладу.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в даній роботі було ретельно розглянуто мовну особистість Б. Джонсона та досліджено особливості

її відтворення у перекладі українською мовою. При цьому, було детально проаналізовано сутність мовної особистості в політичному дискурсі.

Теоретична цінність роботи полягає в результатах і висновках, які є певним внеском у розвиток теорії дискурсу, а саме дослідження особливостей політичного дискурсу, загального перекладознавства (специфіка перекладу політичних промов) та вивчення феномену мовної особистості та особливостей її відтворення у перекладі українською мовою.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження апробовано на Міжнародній науково-практичній відеоконференції “AD ORBEM PER LINGUAS. ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ”, яка проходила в КНЛУ 18-19 травня 2023 року. Тема доповіді: «Мовна особистість як об’єкт дослідження у сучасній лінгвістиці», Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. С. 98—99.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає в отриманні результатів, що можуть вважатись певним внеском до загальної теорії перекладу, зіставного мовознавства, лексикології, теоретичної граматики англійської та української мов. У результаті вивчення предмету дослідження було одержано положення та висновки, які можна використовувати у викладанні практичного курсу перекладу у вищій школі, насамперед для дисциплін: «Практичний курс письмового та усного перекладу», «Перекладацький аналіз тексту», «Галузевий переклад».

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів та загальних висновків, списку використаних джерел, довідкової літератури, а також *summary*. У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, представлено методологічний та понятійний апарат дослідження.

У першому розділі розглядаються поняття мовної особистості у лінгвістиці та мовознавстві, проблеми перекладу рис мовної особистості та роль мовної особистості у політичному дискурсі.

Другий розділ дослідження присвячено аналізу лексико-семантичних, синтаксичних, стилістичних особливостей політичних промов Бориса Джонсона.

У третьому розділі дослідження вивчаються особливості засобів відтворення мовної особистості Бориса Джонсона українською мовою.

Результати дослідження викладено у висновках дослідження.

РОЗДІЛ 1. ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ ТА МОВОЗНАВСТВІ

1.1. Мовна особистість як об'єкт дослідження у сучасній науці

Основна передумова антропоцентричної лінгвістики полягає в тому, що мова по суті є психологічною, прив'язаною до людини і є засобом вираження її особистісних якостей. Людина як особистість створює культуру, в якій вона живе і розвивається. Лише в понятті особистості на перший план виходить соціальна природа людини і людина виступає як суб'єкт свого соціокультурного життя.

Основним засобом перетворення індивіда на мовну особистість є соціалізація, яка має три аспекти:

- ✓ процес залучення індивіда до певних суспільних відносин. В результаті мовна особистість стає своєрідною реалізацією культурно-історичних знань суспільства в цілому;

- ✓ позитивна мовленнєво-мисленнєва діяльність відповідно до норм і стандартів, встановлених етнолінгвістичною культурою;

- ✓ процес засвоєння законів соціальної психології людей.

Мовна особистість – індивід, який володіє сукупністю здатностей і характеристик, які зумовлюють створення і сприйняття ним текстів, що вирізняються рівнем структурно-мовної складності та глибиною й точністю відображення дійсності [1:98] Бацевич, Ф. С. (2004) Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Видавничий центр «Академія», 188. Мовна особистість «узагальнює поняття індивідуальний стиль спілкування». Перше звернення до цього терміна пов'язують із дослідженнями німецького вченого Лео Вейсгербера. Особистість промовця контролює мовленнєву ситуацію, а саме скеровує дискурс. Промовець є учасником комунікативної ситуації, як особистість з власними характерними рисами. В дискурсі втілюються темперамент, індивідуальні психо-емоційні особливості, мотиви і почуття.

Питання передумов виникнення та введення поняття «мовна особистість» у науковий обіг, слід зазначити дослідників: Г. Штейнталь,

В. Вундт, О. Потебня, К. Ажеж, М. Бірвіш, І. Білодід, Е. Косеріу.

Сучасна лінгвістика пропонує різні точки зору та підходи до класифікації даного терміну, що визначають його складову.

Мовна особистість, на думку науковиці Л. Мацько, — це узагальнений образ носія мовної свідомості, національної мовної картини світу, мовних знань, умінь і навичок, мовних здатностей і здібностей, мовної культури і смаку, мовних традицій і мовної моди [2:87]. Основними складовими мовної особистості, за концепцією Л. Мацько, є:

- 1) Мовнокомунікативні суспільні запити, мотиваційні потреби і досконалі компетенції;
- 2) Ґрунтовні мовні знання і мобільність їх використання;
- 3) Мовна свідомість і усвідомлення себе мовною української особистістю;
- 4) Національна культуровідповідність мовної особистості, знання концептів і мовних знаків наоціональної культури;
- 5) Мовна здатність і мовна здібність;
- 6) Мовне чуття, мовний смак;
- 7) Усвідомлена естетична мовна поведінка, мовна стійкість.

Формування та розвиток мовної особистості є послідовним та взаємопов'язаним процесом розвитку інтелектуальних здібностей особи. За

Л. Мацько: «Формування мовної особистості — це постійний і тяглий (не фрагментарний), синестезійно-синергетичний процес, у якому домінують когнітивно-інтелектуальні та креативно-діяльнісні чинники», що вказує на багаторівневість процесу розвитку мовної особистості, де кожен рівень демонструє ступінь володіння мовою та інтелектуально-духовного розвитку.

Різні розвитку мовної особистості включають:

1. Рівень мовної правильності.
2. Рівень виразності і комунікативної достатності.
3. Рівень насиченості мовою.
4. Рівень комунікативної досконалості.

5. Рівень володіння фаховою метамовою.
6. Рівень мовного іміджу соціальних ролей.

З огляду на варіативність вираження мотиваційно-прагматичного рівня структури мовної особистості виділяють поняття «типологія мовної особистості», яке визначають як стійку структуру, що відбиває індивідуальні особливості суб'єкта, який вступив у комунікацію, і мовленнєву поведінку, що детермінує його [5:34].

Типологія мовної особистості – одне із центральних проблемних питань лінгвістики. На сьогодні вчені-лінгвісти звернули свою увагу на людину як на мовну особистість, у той час як раніше об'єктом їх дослідження була мова як структура, система взаємозалежних елементів.

Взагалі структура мовної особистості включає в себе наступні компоненти:

1) компонент ціннісно-світоглядного та освітнього змісту, тобто систему цінностей і життєвих смислів. Мова забезпечує первинне і глибинне світосприйняття, формує мовну картину світу, формує ієрархію ментальних уявлень, яка є основою для формування національної особистості і реалізується в процесі спілкування через мовний діалог;

2) культурний компонент, тобто рівень засвоєння культури як ефективний засіб підвищення інтересу до мови. Залучення культурних елементів мови, що вивчається, у взаємозв'язку з правилами мовленнєвого та немовленнєвого спілкування формує навички доречного використання та ефективного впливу на партнера по комунікації;

3) особистісний елемент, тобто глибоко особиста та індивідуальна частина кожної людини.

Властиві індивіду мовні форми одночасно є й індикатором його соціального статусу, рівня освіти, вікової та статевої приналежності, а також індивідуальних психологічних характеристик. Тому типологічна диференціація мовних особистостей може здійснюватися в руслі соціолінгвістики, лінгвокультурології, психолінгвістики, етнолінгвістики [6:196].

Трактування мовних явищ пов'язував із психологічними особливостями мовця науковець О. О. Потебня: «Мовна індивідуальність виділяє людину як особистість, і що яскравіша ця особистість, то повніше вона відображає мовні якості суспільства». Такий підхід давав плідні результати у висвітленні багатьох теоретичних проблем.

Поява терміна мовна особистість у мовознавстві і лінгвістиці свідчить його появу в «Короткому тлумачному словнику лінгвістичних термінів» (2001) за редакцією С. Я. Єрмоленко: «Мовна особистість — поєднання в особі мовця його мовної компетенції, прагнення до творчого самовираження, вільного, автоматичного здійснення різнобічної мовної діяльності. Мовна особистість свідомо ставиться до своєї мовної практики, несе на собі відбиток суспільно-соціального, територіального середовища, традицій виховання в національній культурі» [3:56].

Іншу інтерпретацію терміну наводить О.О.Селіванова в термінологічній енциклопедії: «Мовна особистість — іманентна ознака особистості як носія мови й комуніканта, що характеризує її мовну й комунікативну компетенцію та реалізацію їх у породженні, сприйнятті, розумінні й інтерпретації вербальних повідомлень, текстів, а також в інтерактивній взаємодії дискурсу» [4:157].

У мовознавстві чітко прослідковується взаємопов'язаність терміну «мовна особистість» з поняттями свідомості, як невід'ємної частини особи мовця у контексті цільності всіх компетенції, знань та характеру.

Дослідженням феномену мовної свідомості займався науковець П.О. Селігея — у праці «Мовна свідомість: структура, типологія, виховання» (К., 2012). На основі ціннісного критерію автор розробляє типологію рівнів мовної свідомості й зазначає, що людина з високою мовною свідомістю є зрілою мовною особистістю, якій властиве активне, зацікавлене, відповідальне ставлення до мови. Мова є невід'ємною складовою свідомості людини, її інструментом і виступає медіатором між особистістю та світом. Такий зв'язок формує поняття, уявлення та образи, що закладені в мові. Мова людини не існує самотньо, а

формується мовою інших людей, які належать до одного народу, мають спільні традиції та культурний простір.

Дотичне до поняття «мовна особистість» поняття «мовна свідомість» розглядається в працях науковців І.А. Бодуен де Куртене, Р.О. Якобсона та інших. Таким чином, лінгвістика почала дослідження людини, що володіє мовою, як мовної особистості. Носієм мовної свідомості є безперечно мовна особистість, людина, яка знаходиться в мовному просторі – у комунікації та поведінці зафіксованих в мові, в контексті мовних одиниць та ідей текстів/промов.

Українські науковці трактують феномен мовної особистості по-різному. Зокрема, Ф. Бацевич обґрунтовує думку про те, що «мовна особистість – індивід, який володіє сукупністю здатностей і характеристик, які зумовлюють створення й сприйняття ним текстів, що вирізняються рівнем структурно-мовної складності та глибиною й точністю відображення дійсності» [7: 212].

Є. Боринштейн у мовній особистості вбачає «особистість, охарактеризовану з боку впливу засвоєної нею мовної культури на її особистісні якості та соціально-культурну ефективність її діяльності як суб'єкта суспільних відносин» [8: 66].

Л. Мацько під мовною особистістю розуміє «узагальнений образ носія мовної свідомості, національної мовної картини світу, мовних знань, умінь і навичок, мовних здатностей і здібностей, мовної культури і смаку, мовних традицій і мовної моди» [9: 3].

М. Пентилюк мовну особистість сприймає як людину, «яка вільно і легко висловлюється з різноманітних питань, виявляє високий рівень культури спілкування, дбає про якість свого мовлення та його вдосконалення» [10: 80].

Л. Струганець вважає, що мовна особистість – мовець, який досконало знає мову, усвідомлено творчо володіє нею, сприймає мову в контексті національної культури як духовну серцевину її, користується мовою як органічним засобом самотворення, самоствердження і самовираження, розвитку своїх

інтелектуальних та емоційно-вольових можливостей та як засобом соціалізації особи в даному суспільстві [11: 38].

На формування мовної особистості мають вплив об'єктивні, тобто незалежні від особи мовця, і суб'єктивні чинники. До об'єктивних чинників дослідники [12; 13] відносять:

- стан самої мови, її унормованість і наступну кодифікацію, рівень розвитку і досконалість її підсистем, стилістична диференціація, отже, придатність мови як мовної картини особи і світу для забезпечення всіх мовних потреб громадянина;

- сприятлива для життя і розвитку певної мови суспільно-політична ситуацію;

- традиції суспільного використання мови;

- повноцінне функціонування мови в усіх сферах життя: державницькій, політичній, правовій, економічній, науковій, освітній, культурно-мистецькій, творчій, виробничій, побутовій та ін.

До суб'єктивних чинників, що впливають на формування мовної особистості, належать:

- здатність мовця здобувати мовну освіту й досконало володіти мовою;

- внутрішню готовність мовця здобувати мовну освіту і мовне виховання та досконало оволодівати мовою;

- моральну потребу мовотворчо вдосконалювати і виражати свою особистість;

- розуміння мовних обов'язків громадянина і виконання їх;

- активне ставлення до мови, належний рівень мовної культури [12; 13: 32—33]

Типологія мовної особистості – одне із центральних проблемних питань лінгвістики. На сьогодні вчені-лінгвісти звернули свою увагу на людину як на мовну особистість, у той час як раніше об'єктом їх дослідження була мова як структура, система взаємозалежних елементів. Властиві індивіду мовні форми одночасно є й індикатором його соціального статусу, рівня освіти, вікової та

статевої приналежності, а також індивідуальних психологічних характеристик. Тому типологічна диференціація мовних особистостей може здійснюватися в руслі соціолінгвістики, лінгвокультурології, психолінгвістики, етнолінгвістики.

Безумовно, мовна особистість є однією з ключових тем в мовознавстві та соціолінгвістиці. Вона вивчає індивіда в контексті його мовного вираження, аналізуючи, як особистість формується та взаємодіє з мовою. Основні аспекти дослідження мовної особистості:

- ✓ Мовний вибір. Як і чому людина вибирає певні слова, стилі та структури під час спілкування.

- ✓ Мовна ідентичність. Дослідження, як мова впливає на самосприйняття особистості та її ідентичність в соціумі.

- ✓ Мовні стереотипи. Як люди формують уявлення про інших на основі їхнього мовного вираження.

- ✓ Мовна адаптація. Як індивіди змінюють свій мовний вибір в залежності від соціального контексту.

- ✓ Взаємозв'язок мови та культури. Як культурні особливості впливають на мовне спілкування.

- ✓ Мовна креативність: Деякі особи використовують мову в особливо творчий спосіб, створюючи нові слова, метафори або вирази.

Таким чином, зрозуміння мовної особистості допомагає вивчати, як мова формує та відображає особистісні характеристики, а також як особистість може впливати на мовленнєву поведінку.

Сучасні дослідження в галузі мовної особистості часто зосереджуються на тому, як глобалізація, міграція, інтернет та інші глобальні фактори впливають на мовні патерни і вибір індивіда. Це поле продовжує розвиватися та розширювати свої горизонти дослідження.

Отже, проблема мовної особистості перебуває у центрі досліджень учених різних наукових сфер: мовознавства, психолінгвістики, лінгводидактики, культурології. Термін мовна особистість можна назвати інтердисциплінарним,

водночас це одне з ключових понять у галузі культури мови, лінгвостилістики, комунікативної лінгвістики.

Кожна мовна особистість функціонує в просторі культури, що відображається в мові, формах суспільної свідомості, поведінкових стереотипах і нормах, предметах матеріальної культури.

Можна зробити висновок, що мовна особистість є соціальним феноменом, але також містить особистісний вимір. Мовна особистість формується через внутрішнє ставлення до мови, через особисте ставлення до мовних значень. Кожна мовна особистість формується через присвоєння конкретною людиною всіх мовних властивостей, створених її попередниками. Мова конкретної людини – це значною мірою не стільки індивідуальна мовна особливість, скільки спільна мова.

1.2. Відтворення специфіки мовної особистості у перекладі

Зазвичай, політичні тексти створюються для носіїв певної культури, і перекладачі стикаються з багатьма труднощами при перекладі їх іншими мовами. Водночас політична термінологія складається з багатьох специфічних термінів, що дозволяє політику проявити свою мовну індивідуальність.

Метою перекладу є ознайомлення читачів і слухачів, які не знають мови оригіналу, з текстом і змістом усного виступу. Переклад - це точна і повна передача однією мовою того, що виражено в оригіналі засобами іншої мови. У цьому власне і полягає різниця між перекладом і переказом або викладом. Перекладач повинен передати повний зміст.

Мовленнєва діяльність реалізується в чотирьох видах, в тому числі: аудіювання, говоріння, читання, письмо, а переклад відноситься до складного виду мовленнєвої діяльності, поєднуючи в собі всі вищезгадані складові, але вже на двох мовах. Відповідно виділяють декілька процесів різного перекладу - усний або письмовий переклад з іноземної мови на рідну або навпаки, а також переклад на слух [14: 87].

У мовленнєвому спілкуванні люди передають один одному свої думки. Тому найголовнішою ознакою людського спілкування є передача думок одних людей іншим, тобто передача того, що називається смисловою (внутрішньою) стороною мови, або її смисловим змістом. Думки, які внутрішньо виражаються засобами тієї чи іншої мови і є тим предметом перекладу, який слід брати до уваги, коли ставиться запитання про те, що саме перекладається. Відповідно, перекладаються не слова, а поняття, які ними виражаються, не речення, а твердження, не тексти, а думки та роздуми, що в них містяться. Мовний переклад з психологічної точки зору визначається як переклад думок з однієї мови на іншу. Таким чином, для процесу перекладу характерним є переключення мислення з однієї мовної бази на базу другої мови [14: 151].

Відтак цілком очевидно, що здатність належним чином передати визначення слів, про які йде мова в оригіналі, та образів, що з ними пов'язані, вимагає наявності відповідних знань про дійсність, що змальовується в тексті оригіналу [15: 153].

Переклад як засіб міжкультурної комунікації являє собою мовну дію. Як зазначає професор І. Шевченко, «підхід до розуміння процесу перекладу передбачає певною мірою реконструкцію перекладачем діяльності автора протягом породження тексту оригіналу» [16: 7].

Дійсно, термін «переклад» часто розуміють як механізм репрезентації різних культур. У цьому випадку перекладач функціонує як інтерпретатор смислових кодів, закладених у вихідному тексті. Перекладач не тільки передає засоби однієї мови іншою, але й функцію вихідного тексту, підбираючи засоби іншої мови, які виконують аналогічну функцію.

Українська школа художнього перекладу не підтримує ідею неперекладності та наголошує саме на творчому характері перекладу [17:143—144].

М.Т. Рильський, зокрема, не погоджується з вимогами повноти та точності перекладу, вважаючи, що це призводить до буквалізму. Переклад має бути сміливим та не підпорядковуватись іншомовній стихії чи навіть індивідуальності

автора оригіналу, між автором першотвору та автором перекладу повинна бути внутрішня спорідненість, переклад – акт найвищої дружби між письменниками [18:240].

Зазвичай сам процес перекладу (незалежно від бажаності чи складності вихідного тексту) можна розділити на два етапи. Щоб перекласти, потрібно спочатку зрозуміти зміст, переконатися, що все зрозуміло, розкласти все по полочках, проаналізувати те, що перекладається (з точки зору мови і стилю), подумати про можливі труднощі під час перекладу і критично оцінити вихідний текст.

Наступним кроком є вибір відповідних засобів вираження мовою перекладу. Це одна з найважливіших умов успішного професійного перекладу. У процесі перекладу мовні засоби вибираються зі змісту мови перекладу, незалежно від того, правильна чи неправильна інтерпретація вихідного тексту, а також від того, сприятливе чи несприятливе ставлення до нього перекладача. Якщо перекладач працює свідомо, а не механічно, він або вона зацікавлені в тому, щоб зробити правильний мовний вибір.

Щодо відтворення рис мовної особистості у контексті інтерпретації рідною мовою, то це є однією з проблем перекладу. В той же час, варто зазначити, що на сьогодні існує небагато наукових праць, що розглядають проблеми структурного перекладу з урахуванням особливостей промовця, як мовної особистості.

Інтерес до проблем перекладу рис мовної особистості збільшився у зв'язку з проведенням досліджень, присвячених вивченню особистості мовця в руслі таких мовознавчих дисциплін як традиційна лінгвістика, прагматика, психолінгвістика, соціолінгвістика та інших.

Безумовно, відтворення специфіки мовної особистості у перекладі – це вкрай важливе завдання, яке вимагає від перекладача не лише відмінного знання мов, але й глибокого розуміння культурних, історичних, психологічних особливостей мовлення оригінального автора.

Мовна особистість – це унікальна комбінація мовних індивідуальностей, які використовуються людиною для вираження себе через мову. Вона включає в себе такі аспекти, як лексика, граматики, синтаксис, стиль, інтонація.

При перекладі треба не лише передати зміст оригіналу, але й зберегти цю унікальність мовної особистості автора. Це може бути складно, особливо при переказі ідіом, сленгу, діалектів або коли в оригіналі використовується конкретний літературний стиль. Прикладом може бути переклад творів Марка Твена. Його творіння, особливо «Пригоди Гекльберрі Фінна», відомі своєю специфікою мови, включаючи діалекти, сленг і ідіоми. При перекладі таких творів, перекладачам потрібно не тільки правильно і точно передати зміст, але й відтворити стиль мовлення автора, його самобутність, ставлячи перед собою завдання зберегти автентичність тексту.

Для досягнення цієї мети перекладачам потрібно глибоко зануритися у контекст оригіналу, скомпонувати всі його мовні та культурні відтінки. Іноді можуть знадобитися компроміси, наприклад, заміна специфічного діалекту на еквівалентний на мові перекладу або навіть створення нового варіанту для передачі відповідного «смаку». Кожен переклад це свого роду творчий процес, який вимагає від перекладача інтуїції, майстерності та старання.

Дійсно, особистості, що нестандартністю свого мовленням вирізняються з-поміж інших мовців, є перспективним об'єктом дослідження перекладознавства, оскільки, аналізуючи мовлення індивіда, який вільно та майстерно оперує мовними одиницями та є представником іншої нації, не лише збагачує мовну систему іншої нації, але й розширює фонові, культурні знання особистості, що сприймає текст перекладу. Тому проблему мовної особистості треба розглядати з точки зору перекладознавства.

Взагалі щодо політиків, то однією з проблем є динамізм мовної індивідуальності та неоднорідність мови, якою вони користуються. Одні й ті самі слова можуть мати дуже різні значення, а отже, по-різному впливати на суспільство і на переклад. При цьому перекладач повинен зберегти особливості мовної індивідуальності та передати їх у світосприйнятті іноземної мови.

Нестандартні висловлювання політиків та використання ними різних мовних засобів ставлять перед перекладачем низку викликів.

Щоб правильно передати індивідуальний стиль політика, необхідно належним чином врахувати його особливості: маючи справу з двома різними світоглядами, необхідно докласти максимум зусиль і знань, щоб результат був бездоганним. Це особливо складно при синхронному перекладі.

Безумовно, найбільш поширені лексичні трансформації, що використовуються для передачі особливостей є мовно – транслітерація, транскрипція, конкретизація; генералізація; прийом смислового розвитку; прийом цілісного перетворення; до граматичних трансформацій належать – заміна, перестановка, опущення та додавання. Основні типи комплексних або лексико-граматичних трансформацій охоплюють такі поширені перекладацькі прийоми, як: антонімічний переклад; експлікація (описовий переклад); компенсація.

Отже, однією з перешкод для перекладу є відмінності в концептуальному світогляді. Такі відмінності можуть бути ознакою національної ідентичності, важливим аспектом національної ментальності та свідомості, або ж ступенем та адекватністю відображення дійсності в мові, що може стати перешкодою для комунікації. Це пов'язано з тим, що політичний дискурс ґрунтується на цінностях, які неможливо перекласти так, щоб викликати аналогічну реакцію у носія іноземної мови. Це означає, що перекладач повинен знайти подібні цінності, які можуть підтримати прагматичне світосприйняття.

1.3. Функціонування мовної особистості в політичному дискурсі

Поняття «дискурс» існує відносно недовго у науковому обігу, проте воно (так само як і поняття «текст») багатозначне і багатопланове. Поняття «дискурс» увійшло в науковий обіг разом з поняттям «дискурс-аналіз», коли увагу дослідників привернув аналіз «затекст». А тому найважливішим при дослідженні стає контекст, а саме соціальний і знаковий контекст (так звана інтертекстуальність).

Дискурс це цілеспрямована соціальна дія і мова. Під дискурсом дослідники розуміють також як складну єдність мовної практики та екстралінгвістичних чинників. Для збереження цілісності дискурс-досліджень ключовим (інтегративно значущим) є загальне поняття код, що вбирає в себе як вербальні, так і невербальні «знаки» [19].

«Політичний дискурс» – є складним багатограним явищем політичної комунікації – «процесу, що охоплює політичну сферу життя людини, посередництвом якого відбувається спілкування між органами влади, політичними партіями, громадськими організаціями і рухами, посадовими особами, виборцями, населенням» [20].

На думку науковців, кожна політична система має власний політичний дискурс, який характеризує і розкриває її природу та національний характер. Вивчення політичного дискурсу певного періоду та опис дискурсу політичної влади дозволяє відновити фрагменти історичного розвитку певного періоду в конкретному суспільстві і показати, що можна розкрити через призму його опису. В принципі, це визначає мовні практики та соціальну реальність. Усвідомлюючи символічну функцію мови, політичний дискурс вивчають психологи, лінгвісти, культурологи, історики, але науці бракує досліджень на цю тему.

Поняття політичного дискурсу є по суті вираженням цілого комплексу взаємовідносин між суспільством і людиною, а тому, це поняття політичного дискурсу по суті є функціонально направленим на формування в адресантів певного елемента світосприйняття або відображення картини світу. Застосовуючи політичний дискурс для узагальнення даного поняття, ми можемо зрозуміти, що в різних мовленнєвих спільнотах моделюються основні культурні цінності, як організовується соціальний порядок, які основні елементи мовленнєвої картини світу не входять у межі мовних стратегій, яким чином формується ментальна картина світу мовців, властива кожному окремому мовному соціуму. Хоча достовірно точної і загальноприйнятої дефініції політичного дискурсу на сьогоднішній день не існує, ми розглядатимемо його як

організовану вербальну комунікацію мовців у конкретному соціально-психологічному контексті, в якій адресат і адресант уподібнюються певними соціальними ролями відповідно до їх участі у культурному, соціальному та у політичному житті, і яка є основним предметом комунікації. Політичний дискурс, як особливий вид спілкування характеризується певними функціями. Призначення політичного дискурсу - не просто опис (не референція) та переконання, яке пробуджує наміри у мовців, дає підґрунтя для можливого переконання і спонукання до активних дій. Саме тому й ефективність політичного дискурсу варто визначати щодо цієї мети.

Відомі дослідники поняття «політичний дискурс» називають такі основні види комунікативних стратегій: риторичний, прагматичний, стилістичний, дискурсивний, діалоговий, семантичний та ін. У науковій і довідковій літературі немає єдиної, загальноприйнятої класифікації стратегій та тактик політичного дискурсу.

Т. Вашук застосовує прагматичний підхід та визначає політичний дискурс як «мовленнєві утворення (усні або письмові), що стосуються сфери політики, реалізуються вербально й екстравербально, актуалізуються в певному ситуативному контексті і спрямовані на здійснення конкретної прагматичної семантики» [21: 183].

Наведемо також визначення, сформульоване науковцями львівської лінгвістичної школи, які під політичним дискурсом розуміють зв'язний (усний чи письмовий) текст, виражений за допомогою вербальних та невербальних засобів вираження, зумовлених ситуацією політичного спілкування в сукупності із прагматичними, соціокультурними, психологічними й іншими факторами [22: 158—162].

Найперша запропонована класифікація стратегій у політичному дискурсі була запроваджена Арістотелем, яка донині не втратила актуальності. Його виступає основою багатьох, запропонованих класифікацій «політичної стратегії» і «політичної тактики». Зрозуміло, що з часом класифікація Арістотеля модернізувалася, але основний принцип класифікації Арістотеля залишається

незмінним. Арістотель визначає цілі, які втілює в життя політичне спілкування.

Як правило, кожен політик має наступні цілі:

- спонукати електорат проголосувати за конкретну партію, за конкретного кандидата, за блок, за рух; завоювати авторитет або зміцнити свій імідж, «сподобатися народу»;
- переконати виборців погодитися з думкою політика, прийняти точку зору політика;
- створити особливий емоційний клімат, викликати запланований політиком емоційний стан електорату;
- дати електорату нові знання, нові уявлення про предмет мовлення, інформувати його про свою позицію по конкретному питанню.

Варто зазначити, що політичні промови не завжди мають на меті надати виборцям інформацію без потреби формувати у них негативне або позитивні емоції / ставлення або, щоб змінити їхній світогляд та вплинути на їхні думки. Саме тому в політичному дискурсі функція впливу є однією з основних функцій.

Безумовно, політичний дискурс є особливою сферою мовленнєвої діяльності, яка має ряд специфічних особливостей:

- ✓ Основна мета політичного дискурсу переконувати аудиторію або змусити її діяти певним чином.
- ✓ Часто використовуються повторювані слогани, фрази та кліше, що сприяють легкому запам'ятовуванню та розпізнаванню послань.
- ✓ Дискурс може бути спрямований на виклик емоційних реакцій: від співчуття до обурення.
- ✓ Іноді політичний дискурс може бути невизначеним, щоб уникнути критики або дати простір для різних інтерпретацій.
- ✓ Мова використовується для передачі певних ідеологічних поглядів і цінностей.
- ✓ Зміст та стиль мовлення залежать від конкретної аудиторії, ситуації та мети виступу.

- ✓ Метафори, алегорії та символи допомагають створити візуальні образи та роблять мову більш привабливою.
- ✓ Політичний дискурс часто включає відсилання до інших текстів, історичних подій, культурних зв'язків тощо.
- ✓ Політичний дискурс завжди спрямований на досягнення певних стратегічних цілей, чи це зміна громадської думки, вплив на виборців або формування партнерства.

З урахуванням цих особливостей можна зрозуміти, що політичний дискурс відіграє ключову роль у формуванні громадської думки, взаємодії з аудиторією та досягненні політичних цілей. А для того, щоб визначити стратегію мовного впливу у політичній промові варто враховувати не лише комунікативну мету. Потрібно враховувати цілий набір і типи тактик, які застосовуються політиками для реалізації комунікативної мети. Наприклад, заохотити електорат проголосувати за конкретного кандидата доцільно або шляхом наведення переконливих аргументів, або за допомогою самопрезентації, через очорнення і паплюження політичного противника перед електоратом. Мовні тактики - це дії, спрямовані на реалізацію мовної стратегії.

Взагалі політичний дискурс та певні мовні особистості мають чіткі та однозначні еквіваленти в українській мові, клішовані та усталені фрази, зрозумілі кожному *to sum up the abovesaid, makes us exceptional, nach den beeindruckenden Worten* містить значну їх кількість. Хоча в українській мові існують чіткі, однозначні еквіваленти, зрозумілі кожному, існує також лінгвістично та культурно маркована лексика. Ці лінгвокультурні одиниці становлять певні труднощі для перекладачів, оскільки містять інформацію, яка підкреслює соціальні, культурні та особистісні особливості народу, мовою якого ведеться дискурс.

Дійсно, нові слова відіграють важливу роль у словниковому складі політичного дискурсу. Наукові дослідження політичних та соціальних процесів і тенденцій призводять до різноманітних інновацій та введення нових понять і термінів. Це призводить до запровадження термінології. Тому політичне

красномовство характеризується безліччю нових термінів, запропонованих політиками. Наприклад, *unipolarity* перекладається як «однополярність», *environmentalism* – «енвайронменталізм»; *кіборги* – “cyborgs”. При перекладі неологізмів зазвичай використовують або калькування, або транскрипцію. Також часто застосовують описовий метод, особливо коли новий термін вживається вперше.

Мова таких політичних текстів, документів, статей і репортажів часто буває сухою з лексичної точки зору (через використання кліше, фразеологізмів і банальностей) і абстрактною з високим рівнем узагальнення (через насиченість складними термінами і словами з абстрактним значенням).

Отже, для того, щоб правильно перекласти мовні засоби, якими користується мовна особистість, перекладач повинен використовувати перекладацькі трансформації. Це дозволяє адаптувати мову оригіналу до мови перекладу. Таким чином, мовна особистість у політичному дискурсі має ряд специфічних особливостей, які відображають взаємозв'язок між мовленнєвою діяльністю, особистісними характеристиками політика та специфікою політичного спілкування. В політичному дискурсі важлива здатність переконувати аудиторію, використовуючи різні риторичні прийоми. Мова особистості може бути використана для виклику певних емоцій у слухачів, таких як надія, страх, гордість або обурення. Також політичний дискурс може іноді бути невизначеним або двозначним, щоб уникнути конкретних обіцянок або відповідей. В залежності від аудиторії та контексту, політики можуть змінювати стиль мовлення, вибір слова або тон. Враховуючи вищезазначене, можна зрозуміти, що мовна особистість у політичному дискурсі не є статичною. Вона адаптується відповідно до ситуації, аудиторії та стратегічних цілей політика.

Висновки до розділу 1.

Мовна особистість індивід, який володіє сукупністю здатностей і характеристик, які зумовлюють створення і сприйняття ним текстів, що вирізняються рівнем структурно-мовної складності та глибиною й точністю

відображення дійсності. Взагалі структура мовної особистості включає в себе наступні компоненти: компонент ціннісно-світоглядного та освітнього змісту, тобто систему цінностей і життєвих смислів; культурний компонент, тобто рівень засвоєння культури як ефективний засіб підвищення інтересу до мови; особистісний елемент, тобто глибоко особиста та індивідуальна частина кожної людини.

Різні розвитку мовної особистості включають: рівень мовної правильності; рівень виразності і комунікативної достатності; рівень насиченості мовою; рівень комунікативної досконалості; рівень володіння фаховою метамовою; рівень мовного іміджу соціальних ролей. Проблема мовної особистості перебуває у центрі досліджень учених різних наукових сфер: мовознавства, психолінгвістики, лінгводидактики, культурології. Термін мовна особистість можна назвати інтердисциплінарним, водночас це одне з ключових понять у галузі культури мови, лінгвостилістики, комунікативної лінгвістики. Кожна мовна особистість функціонує в просторі культури, що відображається в мові, формах суспільної свідомості, поведінкових стереотипах і нормах, предметах матеріальної культури.

Термін «переклад» часто розуміють як механізм репрезентації різних культур. У цьому випадку перекладач функціонує як інтерпретатор смислових кодів, закладених у вихідному тексті. Перекладач не тільки передає засоби однієї мови іншою, але й функцію вихідного тексту, підбираючи засоби іншої мови, які виконують аналогічну функцію. Зазвичай сам процес перекладу (незалежно від бажаності чи складності вихідного тексту) можна розділити на два етапи. Щоб перекласти, потрібно спочатку зрозуміти зміст, переконатися, що все зрозуміло, розкласти все по полицках, проаналізувати те, що перекладається (з точки зору мови і стилю), подумати про можливі труднощі під час перекладу і критично оцінити вихідний текст. Наступним кроком є вибір відповідних засобів вираження мовою перекладу. Це одна з найважливіших умов успішного професійного перекладу. У процесі перекладу мовні засоби вибираються зі

змісту мови перекладу, незалежно від того, правильна чи неправильна інтерпретація вихідного тексту, а також від того, сприятливе чи несприятливе ставлення до нього перекладача.

Безумовно, найбільш поширені лексичні трансформації, що використовуються для передачі особливостей є мовно – транслітерація, транскрипція, конкретизація; генералізація; прийом смислового розвитку; прийом цілісного перетворення; до граматичних трансформацій належать – заміна, перестановка, опущення та додавання. Основні типи комплексних або лексико-граматичних трансформацій охоплюють такі поширені перекладацькі прийоми, як: антонімічний переклад; експлікація (описовий переклад); компенсація.

Поняття політичного дискурсу є по суті вираженням цілого комплексу взаємовідносин між суспільством і людиною, а тому, це поняття політичного дискурсу по суті є функціонально направленим на формування в адресантів певного елемента світосприйняття або відображення картини світу. Застосовуючи політичний дискурс для узагальнення даного поняття, ми можемо зрозуміти, що в різних мовленнєвих спільнотах моделюються основні культурні цінності, як організовується соціальний порядок, які основні елементи мовленнєвої картини світу не входять у межі мовних стратегій, яким чином формується ментальна картина світу мовців, властива кожному окремому мовному соціуму.

Для того, щоб правильно перекласти мовні засоби, якими користується мовна особистість, перекладач повинен використовувати перекладацькі трансформації. Це дозволяє адаптувати мову оригіналу до мови перекладу. Таким чином, мовна особистість у політичному дискурсі має ряд специфічних особливостей, які відображають взаємозв'язок між мовленнєвою діяльністю, особистісними характеристиками політика та специфікою політичного спілкування. В політичному дискурсі важлива здатність переконувати аудиторію, використовуючи різні риторичні прийоми. Мова особистості може бути використана для виклику певних емоцій у слухачів, таких як надія, страх,

гордість або обурення. Також політичний дискурс може іноді бути невизначеним або двозначним, щоб уникнути конкретних обіцянок або відповідей. Враховуючи вищезазначене, можна зрозуміти, що мовна особистість у політичному дискурсі не є статичною. Вона адаптується відповідно до ситуації, аудиторії та стратегічних цілей політика.

РОЗДІЛ 2. ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ БОРИСА ДЖОНСОНА

2.1 Лексичний рівень репрезентації мовної особистості Бориса Джонсона

Борис Джонсон є ключовою фігурою в британській політиці. Хоча він був мером Лондона, він був одним із прихильників кампанії за вихід Великої Британії з Європейського Союзу, пізніше відомої як Brexit. Багато спостерігачів за життям Бориса мають нечітке уявлення про його репутацію і навіть певну суперечливість у британському суспільстві.

Він також є британським журналістом американського походження і політиком Консервативної партії, який став прем'єр-міністром Великої Британії в липні 2019 року, пішовши з посади у вересні 2022 року. Це сталося через скандал, який змусив його піти у відставку.

Борис Джонсон має великий словниковий запас, використовує різноманітні стилістичні прийоми та виголошує оригінальні промови. Як і Володимир Зеленський, він часто використовує гумор у своїх промовах. Це допомагає заручитися підтримкою, бути привітним і створювати дружню атмосферу навіть під час серйозних промов.

Дійсно, цю мовну особистість можна проаналізувати з позицій лінгвістичної свідомості та мовної поведінки, тобто з позицій лінгвістичної концептології і теорії дискурсу. Особливий інтерес та наочний прояв поняття «мовна особистість» отримує в політичному дискурсі. Це пов'язано з тим, що мовна особистість має найбільший вплив на громадську свідомість і може розповсюджувати свій вплив в засобах масової інформації. Актуальність дослідження поведінки представників мовної особистості, у сфері політики, пояснюється інтересом суспільства до людей, які зробили та роблять вагомий внесок в історію своєї країни та світу в цілому. Такий інтерес не обмежується тільки діяльністю на політичній і громадській арені, відома постать привертає увагу завдяки своїй особистості – своїм психоемоційним, моральним та

інтелектуальним рівнем свідомості, а також безумовно своїми дій. Політичні промови є цінним джерелом інформації про особистість, як невід'ємною складовою характеру людини, що й визначає її особистість.

Найбільш ефективним та інтрепретативно значущим для аналізу мовної особистості є лексичний рівень, рівень слів, значення яких, занурене в мовний контекст, що набуває нової семантичної цінності з огляду на зміст тексту промовця.

У текстах суспільно-політичної тематики означальні словосполучення відіграють особливу роль. Найчастіше вони вживаються для лаконічного викладу матеріалу політичної промови, формуючи певну оцінку (позитивну, негативну, нейтральну) подій та фактів, що описуються мовною особистістю. Словосполучень, що описують якості, властивості, ознаки, притаманні тому чи іншому предмету, явищу, ідеї, людині в політичній сфері. Складові означення можуть складатися з різних частин мови, з'єднаних дефісом. Зазвичай другим елементом є іменники, прикметники і дієприкметники теперішнього або минулого часу. Перший елемент може виступати як прикметник, іменник, займенник, прислівник. Демонструють вищезазначене такі прикладами [64]:

- *Russian asylum-seekers ;*
- *Soviet-era weaponry;*
- *nation-state system;*
- *army-issue fatigues;*
- *not-very-diplomatic telephone calls;*
- *austerity-hit Britain;*
- *Kremlin decision-making;*
- *the Moscow-leaning government;.*
- *separatist-controlled town;*
- *Russian-backed forces;*
- *newly-fortified command posts;*
- *Russian-supported separatists;*

- *stepped-up sanctions;*
- *the best-oiled, most high-powered administration;*
- *toughened-up sanctions regime;*
- *massive, Moscow-sponsored cyberattack.*

Отже, з вищенаведених прикладів, переклад складових означень вимагає застосування різних перекладацьких стратегій, таких як додавання, опущення, заміни частин мови та ін. У словосполученнях при перекладі українською мовою часто з'являється прийменник, а частини словосполучення в деяких випадках змінюють своє місце розташування в порівнянні з оригіналом.

Варто зазначити, що переклад деяких атрибутивних словосполучень вимагає від перекладача певних додаткових знань, розуміння контексту ситуації, про яку йде мова, та суспільно-політичних подій регіону. Демонструє переклад словосполучень:

Словосполучення *Rorschach test* (Тест Роршаха) в тлумачному словнику має визначення - просякнутий розчином лакмусу фільтрувальний папір, що вживається як індикатор на кислоти та луги. Словосполучення лакмусовий папірець вживають в переносному значенні «спосіб, за допомогою якого можна безпомилково перевірити когось, що-небудь».

Дійсно, лексичний рівень репрезентації мовної особистості дозволяє аналізувати індивідуальний словниковий запас особи та його особливості. У випадку Бориса Джонсона, який є видатною політичною фігурою Великої Британії, можна зазначити декілька ключових характеристик:

- ✓ Багатий словниковий запас: Як освічена людина і випускник Оксфордського університету, Джонсон часто використовує великий набір слів, включаючи не завжди звичні для широкої аудиторії терміни.
- ✓ Риторичні прийоми: Джонсон володіє різноманітними риторичними техніками, які допомагають йому будувати ефективний діалог з аудиторією.
- ✓ Гумор та іронія: Однією з характерних особливостей його мови є використання гумору, афоризмів та іронії, що допомагає йому взаємодіяти з аудиторією на емоційному рівні.

✓ Класичні референції: Відомо, що Джонсон іноді робить посилання на класичну літературу, історію та культуру, що підкреслює його освіту та глибокі знання.

✓ Політична термінологія: Як політик, він, звісно, активно використовує лексику та фразеологію, характерну для політичного дискурсу.

✓ Динамічність та імпровізація: Хоча Джонсон часто готується до виступів, його мова часто має елементи імпровізації, що робить його виступи живими та непередбачуваними.

Соціогрупою, яка потерпає від упередженого ставлення, є представники ЛГБТ спільноти. Б. Джонсон використовує тактику експлікації соціально-політичної позиції: *I think that what we want for this country is for it to be a place where you can be who you want to be and love whomsoever you want to love. That's what we want for this country. And I have a very simple reason for thinking that's the right thing. And it was born of long experience, really, of running one of the greatest cities in the world. If you want to have the most dynamic, thriving, tech, scientific, academic, cultural, artistic sector in the world, if you want to attract the best and brightest from around the world, then you should be progressive on these issues. I want you to know that we, you know, we've got your back, here in this government. We're determined to stick up for equalities for LGBT people in any way that we can. And we, we will keep going. Thank you all for coming and see you next year* [24], вербалізуючи її за допомогою стилістичного прийому паралелізму (*you can be who you want to be and love whomsoever you want to love*), лексико-граматичних експресем (найвищого ступеня порівняння прикметників: *the most dynamic, thriving, tech, scientific, academic, cultural, artistic; the best and brightest*). Крім того, він використовує тактику інтимізації спілкування, вживаючи розмовні вставні слова та фрази (*really, you know*).

У багатьох мультинаціональних країнах існують конфлікти між представниками різних етнічних груп і релігій. Завдяки соціальному статусу Б. Джонсон має змогу висловлювати підтримку представникам усіх народностей і вірувань, насамперед вітаючи їх із важливими святами. У наведеному прикладі

він вітає християн із Великоднем, використовуючи тактику інтегрування: *Happy Easter to everyone who is celebrating today. I know that for many people that means chocolate eggs and the Easter bunny and hot cross buns and all the rest of it and I will certainly be joining in* [24]. Крім того, він використовує стилістичний прийом алюзії (Jesus Christ is “the way, and the truth, and the life”, Good Samaritans): *But if there’s one thing British Christians have shown us this year is that Jesus Christ is “the way, and the truth, and the life” not just today but every day* [24], адаптуючи відомі релігійні вислови: *Millions of Good Samaritans each of them showing what loving thy neighbour as thyself really looks like in 21st century Britain* [24] і використовуючи застарілі форми слів *loving thy neighbour as thyself*, що надає висловлюванням більшої урочистості.

Крім позитивних моментів, прем’єр-міністр звертає увагу й на випадки дискримінації та порушення прав людини, використовуючи тактики засудження й інтегрування: *This morning I spoke with some of those who have been shining a light on the gross human rights violations being perpetrated against Uyghu Muslims. I stand firmly with them and the other British citizens sanctioned by China* [24], які актуалізуються за допомогою експресивно, вживаючи *gross, firmly*, та негативно забарвленої лексики *violations*.

Таким чином, Борис Джонсон, як і багато політиків, використовує специфічний набір політичних термінів, особливо у контексті питань, актуальних для Великої Британії. Ось декілька прикладів термінології, яку він використовував у своїх промовах та виступах [28] :

1. *Brexit* – найбільш очевидний термін, який відноситься до виходу Великої Британії з Європейського Союзу.
2. *Backstop* – термін, що використовувався під час переговорів про Brexit, що відноситься до запобіжних мір, пов’язаних з ірландським кордоном.
3. *Leveling up* – фраза, яку він часто використовував, маючи на увазі рівномірний розвиток різних регіонів країни.
4. *Global Britain* – концепція, яка описує візію Великої Британії як глобального актора після Brexit.

5. *No deal* – в контексті Brexit це означає вихід Великої Британії з ЄС без укладання торговельної угоди.

6. *NHS (National Health Service)* – національна служба здоров'я Великої Британії, яка часто згадується у політичних дискусіях.

7. *Prorogation* – ще один термін, пов'язаний з Brexit, коли парламент тимчасово призупиняє свою роботу.

Безумовно, його мова нерідко відображає актуальні питання Великої Британії, і, звісно, вона може розвиватися залежно від конкретного політичного контексту.

Борис Джонсон відомий своїм особливим почуттям гумору, яке він часто використовує в своїх публічних виступах та промовах. Його гумор часто буває саркастичним, іронічним або веселим, а іноді й граничить з ексцентричністю. Наприклад, під час кампанії за Brexit в 2016 році, він зробив вислів: “*There's just one problem with Plan «B» – it happens to be the former Plan «A»*” [64]. В іншому випадку, відповідаючи на питання про свої плани на майбутнє, він сказав: “*My strategy – in fact, it's my policy – is to run forward like a maddened rabid dog, hoping that everything will end well*” [32]. Ці та інші вирази показують, як Борис Джонсон використовує гумор для підкреслення своїх поглядів або для того аби зробити свій підхід до політики більш доступним і зрозумілим для звичайних людей.

Аналіз лексичного рівня мовлення не лише показує вплив мовної особистості на аудиторію, відношення до соціальних та політичних питань та розкриває емоційний стан мовця, але й висвітлює його інтелектуальний рівень. Використання мовних засобів для впливу на слухачів і вираження особистої мовної манери розкриває унікальність і індивідуальність мовної особистості, як у випадку аналізу словникового запасу та мовленнєвих виразів Бориса Джонсона.

2.2 Граматичний рівень репрезентації мовної особистості Бориса Джонсона

Кожне слово, що володіє лексичним значенням, супроводжується спеціальним граматичним оформленням. Тому помилково ігнорувати правильні граматичні форми та граматичне значення, яке вони передають у художніх цілях. Незважаючи на те, що граматичні одиниці зазвичай поступаються лексичним з точки зору естетичного впливу, вони все одно можуть виконувати естетичну функцію, оскільки є семантично навантаженими елементами.

Граматичні засоби синтаксичного походження включають зміни порядку слів і граматичних зв'язків. Зв'язок з мовою виражається через зображення мовної особистості за допомогою низки граматичних мовних засобів, завдяки яким його висловлювання здаються заздалегідь продуманими, логічними та дотепними. Серед граматичних мовних засобів, які використовує аналізована мовна особистість складні речення, модальні дієслова, інверсії, умовні речення, прості речення і часто зворотний порядок слів у реченнях.

Дійсно, граматичний рівень репрезентації мовної особистості вивчає особливості будови висловлювань, використання граматичних структур, часових форм та інших граматичних елементів мови. Якщо розглядати Бориса Джонсона, можна зазначити декілька ключових особливостей його граматичного стилю:

- ✓ Джонсон часто використовує складнопідрядні речення, що допомагає йому висловлювати комплексні думки та аргументи.
- ✓ Активний та пасивний стан: Він здатен ефективно використовувати обидва стани, але активний стан часто використовується для підсилення впливу на аудиторію та демонстрації рішучості.
- ✓ Щоб говорити про минуле, сьогодення та майбутнє, Джонсон використовує широкий спектр часових форм.
- ✓ Іноді він користується умовними конструкціями для вираження можливостей, сподівань або гіпотетичних ситуацій.
- ✓ Речення граматично структуровані як звичайні питання, але використовуються для залучення аудиторії або підсилення аргументу.

✓ Іноді Джонсон користується інверсією (незвичайним порядком слів у реченні) для наголосу або ритміки.

✓ Він використовує модальні дієслова (наприклад: *can, must, should*) для вираження необхідності, можливості, обов'язку тощо.

Борис Джонсон, в минулому Прем'єр-міністр Великої Британії, активно користується інверсією в своїх промовах, особливо для надання наголосу або виділення ключових моментів. Розглянемо декілька прикладів

1. *To travel the world, to communicate globally, to express ourselves – artistically, politically, culturally – as never before [65].*

2. *Of being told in their millions that they were surplus to requirements, that there was no job that they could do[65].*

3. *But nor should he be allowed the partial success of swallowing some of the country – as he has done before – and declaring a ceasefire[65].*

4. *For Ukraine and all the other parts of the former Soviet Union that he might attack and perhaps even for countries – one thinks of Poland – beyond former Soviet boundaries, a disaster for them [65].*

Щодо риторичних питань, то це використовує для залучення аудиторію, підкреслення своєї позиції. Ось декілька прикладних риторичних питань, які він міг використовувати:

Isn't it time for us to restore greatness and success to our country [65]?

Why do we have to wait a few more years to resolve this issue [65]?

Isn't that what our ancestors fought for [64]?

Can we afford to ignore these problems[65]?

Також Борис Джонсон, як і багато риториків, використовує активний та пасивний стан у своїх виступах з різною метою.

Активний стан використовується для підсилення дії або відповідальності суб'єкта:

We have decided to leave the European Union [65].

I believe in the potential of our country [32].

Пасивний стан може бути використаний для наголосу на результаті дії, або коли суб'єкт дії є менш важливим або невідомим:

The decision has been made [65].

Many reforms were introduced by our government team [64].

Також пасивний стан може використовуватися для уникнення прямої відповідальності або зосередження уваги не на тому, хто зробив дію, а на самій дії:

Mistakes were made [64].

Measures were taken to resolve the problem [28].

In only a couple of hours from now I will be in Balmoral to see Her Majesty The Queen and the torch will finally be passed to a new Conservative leader [64].

Звичайно, як і багато політиків, він використовує модальні дієслова у своїх виступах для вираження можливості, необхідності, обов'язку, рекомендацій та інших модальних значень. Ось декілька прикладів того, як він міг би використовувати модальні дієслова:

Can/Could (можливість, здатність)

- *We can overcome these challenges together [28].*
- *We could make Britain the leader in renewable energy [28].*

Must/Have to (необхідність, обов'язок)

- *We must deliver on our promises to the British people [28].*
- *We have to take action now to prevent further crisis [28].*

Should/Ought to (рекомендація)

- *We should invest more in our health services [32].*
- *The government ought to listen to the concerns of its citizens [28].*

Will/Would (бажання, намір, прогнозування)

- *We will make our country prosperous again [64].*
- *I would ensure that every child has access to quality education [28].*

May/Might (можливість, невизначеність)

- *We may face challenges, but together we will overcome them [32].*

- *There might be obstacles, but we are prepared [28].*

Використання складнопідрядних і складносурядних реченьще одна особливість, яку легко помітити на прикладі наступних речень:

Delivering Brexit, delivering our manifesto commitments – including social care, helping people up and down the country, ensuring that Britain is once again standing tall in the world, speaking with, clarity and authority from Ukraine to the AUKUS pact with America and Australia, because we are one whole and entire United Kingdom whose diplomats, security services and armed forces are so globally admired and as I leave I believe our union is so strong that those who want to break it up, will keep trying but they will never ever succeed [32].

Together we have laid foundations that will stand the test of time whether by taking back control of our laws or putting in vital new infrastructure great solid masonry on which we will continue to build together, paving the path of prosperity now and for future generations and I will be supporting Liz Truss and our new government every step of the way [32].

У цьому підрозділі було розглянуто граматичні аспекти мовлення Бориса Джонсона, що вказують на його структурні вміння та виразні засоби. Аналіз показав, що він вправно використовує різноманітні граматичні конструкції та мовні засоби для досягнення різних комунікативних цілей. Його мовлення характеризується високим рівнем мовної компетентності та відзначається впевненістю у використанні складних граматичних структур. Також виявлено, що граматичний рівень мовлення Бориса Джонсона відображає його стильові особливості та індивідуальний підхід до мовного вираження. Через використання різноманітних граматичних конструкцій він здатен виражати складні ідеї, підкреслювати важливі аспекти своїх висловлювань та впливати на аудиторію. Його граматичний рівень свідчить про його вміння збагачувати мовлення різноманітними граматичними засобами, створюючи яскраві та ефективні висловлювання.

2.3 Стилiстичнi характеристики мовної особистостi Бориса Джонсона

Стилiстика як галузь лiнгвiстики, яка дослiджує принципи i ефект вибору та використання лексичних, граматичних, фонетичних мовленнєвих засобiв для передачі думки та емоції в рiзних умовах комунікації. Вона вивчає комунікативнi та номінативнi ресурси мовленнєвої системи та принципи добору та використання мовленнєвих засобiв з метою досягнення певних прагматичних результатiв. Предметом стилістики є засоби реалізації комунікативної та пізнавальної функцій мови, яка забезпечує ефективність мовленнєвої діяльності людини. Ціллю комунікації завжди виступає передача інформації, а досягнення її можливе лише шляхом цілеспрямованого пiдбору та використання усього розмаїття засобiв, якi є в системі будь-якої мови.

Для максимальної виразності використано такі стилістичні прийоми: епітет, іронія, гіпербола, евфемізм, метафора, метонімія, антонімія, повтор, зiставлення, апосіопеза риторичне запитання, вигуки.

Стилiстика є одним із найефективнiших засобiв формування у цiльової аудиторії «привабливого та вигiдного» політичного імiджу, яка дослiджує принципи i ефект вибору та використання лексичних, граматичних, фонетичних та взагалі мовленнєвих засобiв для передачі думки та емоції в рiзних умовах комунікації. Стилiстичнi засоби англійської мови вивчаються рiзними пiдрозділами стилістики i призначені для посилення образно-виразної функції мовлення. Виокремлюють фонетичнi, морфологiчнi, лексичнi, синтаксичнi та семасіологiчнi засоби стилістики. Фонетичнi засоби виразності вивчають три основних способи організації звукового потоку: алітерацію, асонанс та звукозапис. Морфологiчна стилістика вивчає стилістичнi прийоми на морфологiчному рiвнi. Конотативнi значення слiв, як засобу виразності мови на лексичному рiвнi, вивчає лексична стилістика. Стилiстичний синтаксис дослiджує експресивнi можливостi порядку слiв, типiв речень, типiв синтаксичного зв'язку, що виражаються наступними прийомами художньої виразності: паралелiзм, хiазм, анафора, епiфора, риторичне запитання та вставнi речення.

Стилістична семасіологія вивчає стилістичну значущість одиниць декількох рівнів слова, словосполучення, вислову та тексту. До семасіологічних стилістичних засобів виразності відносять фігури заміщення (метонімія, метафора, епітет, алегорія, іронія, гіпербола та мейозис та ін.) та фігури суміщення (порівняння, синоніми, антитеза, оксюморон, каламбур, розрядка та ін.). Детальний аналіз результатів мовленнєвої діяльності політиків дозволяє дійти висновку, що політичні діячі цілеспрямовано використовують художні засоби виразності для створення позитивного політичного образу з метою реалізації бажаного психолого-емоційного впливу.

Колишній прем'єр міністр Великобританії Борис Джонсон є уособленням високоінтелектуального та інтелігентного політика, а саме тому привертає увагу до своєї особистості та діяльності. Його мовленнєва діяльність є яскравим прикладом влучного використання стилістичних засобів у створенні позитивного політичного образу. Слід зазначити, що Велика Британія країна з багатою культурою та традиціями, що підтверджується існуванням монархії, унікальною історією та високим рівнем національної свідомості.

У промовах Бориса Джонсона переважають неологізми, метафоричні порівняння, уособлення, метафори, епітети, гіперболи, екзергази, дисфімізми та інколи евфімізми.

Для прикладу розглянемо наступне речення:

...while one could be sympathetic to ordinary Russians, the way Mr Putin was leading Russia was “utterly catastrophic” and his invasion of Ukraine was “inhuman and barbaric”[28].

Тут використання екзергазії (вживання словосполучень з синонімічними ознаками *inhuman and barbaric* – «нелюдським і варварським») в поєднанні з негативно забарвленим епітетом *catastrophic* «катастрофічно» для опису російського вторгнення в Україну *invasion of Ukraine* посилює емоційну напругу цього політичного тексту в цілому і надає йому більшого стилістичного забарвлення.

Експрем'єр-міністр Великої Британії, відомий своєю здатністю використовувати емоційно забарвлені слова і фрази. Наступні приклади демонструють його поетичний та емоційнісний стиль мови:

1. *I say do not underestimate this country. Do not underestimate our powers of organisation and our determination because we know the enormous strengths of this economy in life sciences, in tech, in academia, in music, the arts, culture, financial services [32].*

2. *We in this government will work flat out to give this country the leadership it deserves and that work begins now [28].*

3. *The people who bet against Britain are going to lose their shirts because we are going to restore trust in our democracy[64].*

4. *We have the fiscal firepower to help, and we will. We will back Britain and we will back the British people for as long as it takes [28].*

5. *Together we have laid foundations that will stand the test of time whether by taking back control of our laws or putting in vital new infrastructure, great solid masonry on which we will continue to build together paving the path of prosperity now and for future generations [32].*

Також він, завдяки високому рівню освіти та обізнаності, часто робить посилання на літературні твори, історію та культуру у своїх промовах. Це може служити для підсилення його аргументів, внесення гумору або демонстрації глибоких знань. Ось декілька прикладів:

Література:

- Він може звертатися до класичних британських авторів, таких як Шекспір, цитуючи: *“To be or not to be, that is the question”* для аналогії з яким-небудь рішенням у політиці.

- Завдяки своєму інтересу до античності, Джонсон може використовувати посилання на стародавні грецькі або римські тексти, згадуючи героїв, події або мораль.

Історія:

- Джонсон часто наголошує на історичній ролі Великої Британії на світовій арені, натякаючи на такі епохи як Вікторіанська ера або часи Британської імперії.

- Може згадувати важливі події або персонажів з історії Британії для ілюстрації своїх поглядів або рішень.

Культура:

- Звертання до британських символів, таких як чай, крикет або червона телефонна будка, щоб викликати почуття патріотизму або ностальгії.

- Відсилання до популярної культури, такі як фільми, музика або телевізійні шоу, для створення зв'язку з молодшим поколінням слухачів.

На граматичному рівні у промовах прослідковується дуже часте використання повторів у реченнях:

And like Cincinnatus I am returning to my plough and I will be offering this government nothing but the most fervent support, this is a tough time for the economy, this is a tough time for families up and down the country [64].

I am proud to have discharged the promises I made my party when you were kind enough to choose me, winning the biggest majority since 1987 and the biggest share of the vote since 1979 [32].

A new Prime Minister will shortly go to meet a fantastic group of public servants, the people who got Brexit done, the people who delivered the fastest vaccine roll out in Europe... [28].

Використання умисного накопичення повторення, як стилістичної фігури мовлення, дозволяє заглибити слухача у суть проблем і деталі описаної теми, що дозволить людям краще і чіткіше усвідомити наративи мовця, а мовцю, в свою чергу, більш концентровано презентувати свою тему на загал.

Отже, Борис Джонсон відомий своїм відмінним стилем спілкування, який відрізняється від більшої частини політиків. Як випускник Оксфорду, він часто використовує високий стиль мови, роблячи відсилання до класичної літератури, історії та культури. Також відомий своєю здатністю використовувати гумор і іронію, щоб підкреслити свої погляди або знизити напругу. Незважаючи на його

ерудицію, він часто використовує колоквіальні вирази та сленг, що робить його мову більш доступною та зв'язаною з народом. Він має вміння використовувати риторичні прийоми, такі як анафора, епіфора та тріколон, для підсилення своєї риторики. Часто використовує емоційно забарвлені слова та фрази, щоб мотивувати аудиторію та залучити їх до своєї точки зору. Хоча Джонсон може використовувати складнопідрядні речення, часто йому властиво користуватися короткими, відсічними реченнями для підкреслення. Він іноді використовує пряму мову та відверті висловлювання, що може здатися відхиленням від дипломатичного стилю більшості політиків. Саме ці стилістичні характеристики роблять мову Бориса Джонсона впізнаваною та унікальною.

2.4 Прагматичний аспект мовної особистості Бориса Джонсона

Джонсон був одним з найвідвертіших лобістів військової допомоги Україні до і під час повномасштабного російського вторгнення. Він був першим західним лідером, який відвідав Київ у квітні, невдовзі після того, як українські війська витіснили російських окупантів з околиць столиці, і першим іноземним політиком, який пройшовся центром Києва, який на той час був ще майже безлюдним.

Аналіз текстів політичних промов показує, що евфемізми використовуються як необхідний засіб для досягнення певних комунікативних цілей. Ми бачимо, що евфемізми використовуються як необхідний засіб для досягнення певних комунікативних цілей. На нашу думку, використання евфемізмів зумовлене такими пріоритетами: прагненням британських політиків досягти безконфліктного спілкування та наблизити рівень мови до дружнього, але при цьому не нехтувати основами дипломатії.

Every one of those military experts who said Ukraine would fall [28].

У наведеному вище прикладі чітко простежується координуюча функція евфемізмів, що виявляється у використанні лексеми *fall* у переносному значенні. Борис Джонсон використовує цю лексему у значенні «програти», акцентуючи увагу на хибній думці більшості про те, що українці не можуть дати відсіч

окупантам. Вона має евфемістичний пом'якшувальний ефект. Персоніфікація, яку надав цьому реченню мовець, може бути передана таким самим виразом у перекладі.

Борис Джонсон не оминув історичний аспект, наголосивши на першопричинах російсько-української війни. Нашу увагу привернув наступний приклад:

Ukraine was invaded before for the first time, when Crimea was taken from Ukraine and the war in the Donbas began [30].

Британські політики використовували вираз *was taken*. Він використав цей вираз, щоб підкреслити насильницький і незаконний характер дій російської влади. Він звертається до української аудиторії і запевняє, що настане час, коли правда восторжествує. Таким чином, Борис Джонсон не лише дипломатично та безконфліктно спілкується, (що відповідає кооперативній функції евфемізму), але й вербально впливає на своїх опонентів та доводить свою прихильність і підтримку.

В аналогічному контексті Борис Джонсон використовує лексему *sacrifice*, що, на нашу думку, свідчить про його наміри вербально репрезентувати концепт «смерть» за допомогою альтернативних мовних засобів:

They will say that Ukrainians proved by their tenacity and sacrifice that tanks and guns cannot suppress a nation fighting for its independence [32].

У процесі перекладу на цільову мову може бути використано метод калькування, що дозволить перекладачу досягти високого рівня відповідності та зберегти превентивну функцію евфемізмів у цільовій мові.

Безумовно, прагматичний аспект мовної особливості Бориса Джонсона полягає у використанні риторичних засобів, гумору та особистих аналогій для залучення уваги та спонукання до підтримки його політичних позицій. Такий стиль спілкування притаманний його промовам та прес-конференціям, де він висвітлює складні теми та низку політичних питань з використанням неформальної та популярної мови, що створює близькість з аудиторією. Такий підхід дозволяє Джонсону максимально ефективно спілкуватися з виборцями,

звертаючись до них на їхньому рівні сприйняття і залучаючи їх до обговорення та підтримки рішень, які він пропонує.

Один з риторичних засобів, яким часто користується Борис Джонсон, є метафора. Метафора є складним багатоаспектним лінгвістичним явищем, дослідження якого здійснюється у різних мовних аспектах: семантичному, стилістичному, синтаксичному, функціональному тощо. Метафора є одиницею вторинної номінації, яка називає предмет чи явище дійсності, даючи йому експресивну, емоційну, оцінну характеристику [34].

Ще один риторичний засіб, який використовує Джонсон, це гіпербола. Гіпербола розглядається як стилістичний прийом, спрямований на навмисне перебільшення або інтенсифікацію ознаки предмета, явища чи дії, що базується на контрастному протиставленні реальної та нереальної утрируваної кількісної або якісної характеристики. Цей прийом є контекстуально-зумовленим і може бути зрозумілим тільки, якщо автор та реципієнт поділяють спільні фонові або контекстуальні знання [35:3]. Він може завищувати реальність, щоб підсилити свої аргументи і вплинути на слухачів. Наприклад, він може заявити, що Brexit буде «найбільшою революцією» *the biggest revolution* в історії Великобританії, щоб показати важливість цієї події для всього населення країни.

Додатково, Джонсон володіє таким риторичним засобом, як епіфора повторення слів або фрази в кінці речення. Наприклад, він може сказати: “*Let's make Brexit happen. Let's let our country leave the European Union. Let's take back control of our laws, our economy, our future*” [28]. Ця фігура мови допомагає зосередити увагу читача/слухача на певному елементі тексту за допомогою повторів *Let's make, Let's let, Let's take*. Використання повторюваних елементів у промові дозволяє посилити заклик до дій, єдності, підтримки його політичної позиції.

Не останнім риторичним засобом, що використовує Джонсон, є анафора повторення слів або фрази в початку речення. Прикладом можуть бути слова «ми повинні» *we must* в його виступах, як продемонстровано у наступному “*We must*

deliver on our promises to the British people”[28]., що акцентує на необхідності дій для досягнення поставлених цілей.

Прагматична складова його аргументація блок реалізується через використання анафор паралельні конструкції з наголосом на словосполученні *My job* :

1. *My job is to make your streets safer – and we are going to begin with another 20,000 police on the streets and we start recruiting forthwith* [37].

2. *My job is to make sure you don't have to wait 3 weeks to see your GP and we start work this week with 20 new hospital upgrades, and ensuring that money for the NHS really does get to the front line* [37].

3. *My job is to protect you or your parents or grandparents from the fear of having to sell your home to pay for the costs of care and so I am announcing now – on the steps of Downing Street – that we will fix the crisis in social care once and for all with a clear plan we have prepared to give every older person the dignity and security they deserve* [37].

4. *My job is to make sure your kids get a superb education wherever they are in the country and that's why we have already announced that we are going to level up per pupil funding in primary and secondary schools* [37].

Використання аргументативної техніки впливу на британський народ, Борис Джонсон апелює до певних загальнолюдських цінностей: єдності країни, свободи слова, демократії, а також до національних цінностей: *red white and blue flag; inventiveness; humour, our inventiveness, for our humour, for our our universities, our scientists, our armed forces, our diplomacy; freedom; free ; the rule of law; democracy* змушуючи людей довіряти йому та його команді:

“...it is time we unleashed the productive power not just of London and the South East but of every corner of England, Scotland, Wales and Northern Ireland the awesome foursome that are incarnated in that red white and blue flag who together are so much more than the sum of their parts and whose brand and political personality is admired and even loved around the world for our inventiveness, for our humour, for our universities, our scientists, our armed forces, our diplomacy for the equalities on

which we insist – whether race or gender or LGBT or the right of every girl in the world to 12 years of quality education and for the values we stand for around the world. Everyone knows the values that flag represents. It stands for freedom and free speech and habeas corpus and the rule of law and above all it stands for democracy and that is why we will come out of the EU on October 31 because in the end Brexit was a fundamental decision by the British people that they wanted their laws made by people that they can elect and they can remove from office and we must now respect that decision and create a new partnership with our European friends [37]”.

Таким чином риторичні засоби, які використовує Борис Джонсон, допомагають йому вплинути на аудиторію, переконати її у правильності своїх ідей, шляхом демонстрації спільних цінностей та національних ідей, та стимулюють до дій.

Висновки до розділу 2

Борис Джонсон є ключовою фігурою в британській політиці. Хоча він був мером Лондона, він був одним із прихильників кампанії за вихід Великої Британії з Європейського Союзу, пізніше відомої як Brexit. Багато спостерігачів за життям Бориса мають нечітке уявлення про його репутацію і навіть певну суперечливість. Найбільш ефективним та інтрепретативно значущим для аналізу мовної особистості є лексичний рівень, рівень слів, значення яких, занурене в мовний контекст, що набуває нової семантичної цінності з огляду на зміст тексту промовця. У текстах суспільно-політичної тематики означальні словосполучення відіграють особливу роль. Найчастіше вони вживаються для лаконічного викладу матеріалу політичної промови, формуючи певну оцінку (позитивну, негативну, нейтральну) подій та фактів, що описуються мовною особистістю. Словосполучень, що описують якості, властивості, ознаки, притаманні тому чи іншому предмету, явищу, ідеї, людині в політичній сфері. Складові означення можуть складатися з різних частин мови, з'єднаних дефісом. Зазвичай другим елементом є іменники, прикметники і дієприкметники теперішнього або минулого часу. лексичний рівень репрезентації мовної

особистості дозволяє аналізувати індивідуальний словниковий запас особи та його особливості. У випадку Бориса Джонсона, який є видатною політичною фігурою Великої Британії, можна зазначити декілька ключових характеристик: багатий словник: як освічена людина і випускник Оксфордського університету, Джонсон часто використовує великий словник, включаючи не завжди звичні для широкої аудиторії слова; риторичні прийоми; гумор і іронія; класичні референції; політична термінологія: як політик, він, звісно, активно використовує термінологію та фразеологію, характерну для політичного дискурсу.

Якщо розглядати Бориса Джонсона, можна зазначити декілька ключових особливостей його граматичного стилю: Джонсон часто використовує складнопідрядні речення, що допомагає йому висловлювати комплексні думки та аргументи; активний та пасивний стан: Він здатен ефективно використовувати обидва стани, але активний стан часто використовується для підсилення впливу на аудиторію та демонстрації рішучості; щоб говорити про минуле, сьогодення та майбутнє, Джонсон використовує широкий спектр часових форм; іноді Джонсон користується інверсією (незвичайним порядком слів у реченні) для наголосу або ритміки; використовує модальні дієслова (наприклад, "can", "must", "should") для вираження необхідності, можливості, обов'язку тощо.

Борис Джонсон відомий своїм відмінним стилем спілкування, який відрізняється від більшої частини політиків. Як випускник Оксфорду, він часто використовує високий стиль мови, роблячи відсилання до класичної літератури, історії та культури. Також відомий своєю здатністю використовувати гумор і іронію, щоб підкреслити свої погляди або знизити напругу. Незважаючи на його ерудицію, він часто використовує колоквиальні вирази та сленг, що робить його мову більш доступною та зв'язаною з народом. Він має вміння використовувати риторичні прийоми, такі як анафора, епіфора та тріколон, для підсилення своєї риторики. Часто використовує емоційно забарвлені слова та фрази, щоб мотивувати аудиторію та залучити їх до своєї точки зору. Хоча Джонсон може використовувати складнопідрядні речення, часто йому властиво користуватися

короткими, відсічними реченнями для підкреслення. Він іноді використовує пряму мову та відверті висловлювання, що може здатися відхиленням від дипломатичного стилю більшості політиків.

Також риторичні засоби, які використовує Борис Джонсон, допомагають йому вплинути на аудиторію, переконати людей у правильності своїх ідей, поглядів та стимулюють їх до дії.

РОЗДІЛ 3. ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ СПЕЦИФІКИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ БОРИСА ДЖОНСОНА

3.1 Транскодування

Відсутність стабільної термінологічної системи в мові оригіналу та мові перекладу є досить поширеним явищем у перекладознавстві. Це етап, на якому понятійні та термінологічні системи суттєво перебудовуються або замінюються під впливом виникнення нових слів і створення нових термінологічних одиниць у певній сфері життєдіяльності, що репрезентують унікальні поняття та явища притаманні певному регіону або групі населенню, а також виникають в результаті науково-технічного прогресу.

У цьому випадку варто використовувати прийом перекладацького транскодування, що поєднує в собі транскрипцію відтворення вихідної лексичної одиниці за допомогою фонем мови перекладу, та транслітерацію – побуквенне відтворення вихідної лексичної одиниці з допомогою алфавіту мови перекладу.

До прикладу, транслітерацію використовують для перекладу власних назв. В наступному прикладі продемонстровано застосування транслутерацію при перекладі географічних назв.

(81) *Ukraine* was invaded before for the first time, when *Crimea* was taken from *Ukraine* and the war in the *Donbas* began (SD, URL). – Вперше Україна зазнала вторгнення раніше, коли у неї відібрали Крим і почалася війна на Донбасі.

Транскрибація, один з елементів транскодування, полягає у фонетичній передачі слова, тобто так, як воно звучить іноземною мовою, наприклад:

(1) *I'm immensely proud of the achievements of this government, from getting Brexit done to settling our relations with the continent for over half a century* (BJ, URL). Я безмежно пишаюся досягненнями цього уряду, завершення Брекзиту до врегулювання наших відносин з континентом протягом більш ніж півстоліття.

Brexit використовується, як назва процесу виходу Британії з Європейського союзу, усталена форма перекладу терміна українською мовою *Брекзит*.

(2) *I want to thank everyone who is working flat out to beat the virus... We will beat the coronavirus and we will beat it together (IF, URL).* – Я хочу подякувати всім, хто наполегливо працює над подоланням вірусу ... Ми переможемо коронавірус і поборемо його разом.

У цьому прикладі кілька слів перекладено українською мовою майже дослівно з українського алфавіту. Найпоширеніші терміни, що стосуються коронавірусної інфекції у виступі Бориса Джонсона є *virus* та *coronavirus*.

(50) *But if there's one thing British Christians have shown us this year is that Jesus Christ is "the way, and the truth, and the life" not just today but every day (PM, URL).* – Але якщо є одна річ, яку британські християни показали нам цього року, так це те, що Ісус Христос є «дорогою, істиною і життям» не тільки сьогодні, але й кожного дня.

(63) *We could make Britain the leader in renewable energy (PM, URL).* – Ми можемо зробити Британію лідером у відновлюваній енергії.

(65) *We have to take action now to prevent further crisis. (IF, URL).* – Ми повинні діяти зараз щоб уникнути подальшої кризи.

(66) *We should invest more in our health services (IF, URL).* – Ми повинні більше інвестувати в охорону здоров'я.

(74) *Do not underestimate our powers of organisation and our determination because we know the enormous strengths of this economy in life sciences, in tech, in academia, in music, the arts, culture, financial services (BJ, URL).* – Я кажу, що не варто недооцінювати цю країну. Не варто недооцінювати наші організаційні здібності та нашу рішучість, адже ми знаємо про величезну силу цієї економіки в галузі медико-біологічних наук, технологій, академічних кіл, музики, мистецтва, культури, фінансових послуг...

(78) *I am proud to have discharged the promises I made my party when you were kind enough to choose me, winning the biggest majority since 1987 and the biggest share of the vote since 1979 (IF, URL).*– Я пишаюся тим, що виконав обіцянки, які я дав своїй партії, коли ви були настільки люб'язні, що обрали мене, отримавши найбільшу більшість з 1987 року і найбільшу частку голосів з 1979 року.

(79) *A new Prime Minister will shortly go to meet a fantastic group of public servants, the people who got Brexit done, the people who delivered the fastest vaccine roll out in Europe... (IF, URL).*– Новий прем'єр-міністр незабаром зустрінеться з фантастичною групою державних службовців, людей, які домоглися Brexit, людей, які забезпечили найшвидше розгортання вакцинації в Європі...

(83) *My job is to make your streets safer – and we are going to begin with another 20,000 police on the streets and we start recruiting forthwith (PM, URL).* – Моя робота полягає в тому, щоб зробити ваші вулиці безпечнішими і ми почнемо з того, що на вулицях з'являться ще 20 000 поліцейських, яких ми вже починаємо набирати.

(90) *The world is turning back on Putin and his regime (SD, URL).* – Світ відвертається від Путіна та його режиму.

(98) *It is an amazing fact that we now have more job vacancies than there are unemployed workers to fill them – and that in is itself feeding inflationary pressures (PM, URL).*–. Дивовижний факт, що зараз у нас більше вакансій, ніж безробітних, які можуть їх заповнити - і це саме по собі підживлює інфляційний тиск.

Побуквенне відтворення транслітерацію, на перекладі, демонструють наступні приклади:

(3) *I believe in the potential of our country (IF, URL).*– Я вірю в потенціал нашої країни.

(4) *All this and more we can do now and only now, at this extraordinary moment in our history (PM, URL).*–. Все це і набагато більше ми можемо зробити зараз, у цей унікальний момент нашої історії.

(5) *Can we afford to ignore these problems (PM, URL)?* – Чи можемо ми ігнорувати ці проблеми?

(6) *There's just one problem with Plan «B»—it happens to be the former Plan «A» (PM, URL).* – З планом «Б» виникає лише одна проблема він і є колишнім планом «А».

Транскодування також використовують як компонент змішаного перекладу, паралельно з іншими трансформаціями, як, наприклад, калькування, підбір семантичних відповідників та описовий переклад.

(7) *And I want you to know that from now on, until the new prime minister is in place, your interests will be served and the government of the country will be carried on (IF, URL).*– Я хочу, щоб ви знали, що з цього моменту, доки новий прем'єр-міністр не займе своє місце, ваші інтереси будуть захищені і управління країною продовжуватиметься.

(8) *Even in the parts of Ukraine that were temporarily captured, your populations, your indomitable populations turned out to protest, day after day (UP, URL).* – Навіть у тих частинах України, що були тимчасово окуповані, ваше населення, ваше незламне населення виходило на протести день за днем.

(11) *The free world is united in its resolve to stand up to barbarism (SD, URL).* – Вільний світ єдиний у своєї рішучості протистояти варварству.

Barbarism надзвичайна жорстокість або брутальність варварство. В періодизації історії первісного суспільства застаріла назва періоду після дикості перед цивілізацією.

(12) *I marvel at his bravery, his calm, his sense of purpose, just as I marvel at the heroism and the resolve of the Ukrainian people (SD, URL).* – Я захоплююся його хоробрістю, спокоєм, цілеспрямованістю, так само, як і героїзмом і рішучістю українського народу.

(87) *The reason we will have those funds now and in the future is because we Conservatives understand the vital symmetry between government action and free market capitalist private sector enterprise (IF, URL).* – Причина, чому ми матимемо ці кошти зараз і в майбутньому, полягає в тому, що ми, консерватори, розуміємо

життєво важливу симетрію між діями уряду і вільним ринковим капіталістичним приватним підприємництвом.

(99) *It is now clearly the will of the parliamentary conservative party that there should be a new leader of that party and therefore a new Prime Minister (IF, URL).–
Наразі парламентська консервативна партія чітко висловила волю, що має бути новий лідер цієї партії і, відповідно, новий прем'єр-міністр.*

(100) *And our brilliant and Darwinian system will produce another leader equally committed to taking this country forward through tough times (IF, URL).–* І наша геніальна дарвінівська система породить іншого лідера, який буде так само відданий справі просування країни вперед у важкі часи.

Вибір способу перекодування перекладацьких термінів залежить від сфери використання кінцевого продукту перекладацької діяльності та від того, хто буде користуватися текстом у майбутньому. Фактична поширеність і використання еквівалентів цих термінів є ключовим фактором для вибору перекладацьких трансформацій.

У нашому випадку, важливим фактором при виборі перекладцького прийому є контекст, а саме політичний дискурс, тому трансодування неологізмів відбувається тоді, коли в культурі країни перекладу немає відповідного поняття та його еквівалента, особливо в науці, і перекладач не може знайти в мові перекладу слово, яке адекватно передає зміст поняття і відповідає вимогам термінотворення.

(9) *It is here in Britain that we are using gene therapy, for the first time, to treat the most common form of blindness (IF, URL). –* Саме тут, у Британії, ми вперше застосовуємо генну терапію для лікування найпоширенішої форми сліпоти.

(10) *With the US and the European Union, we brought in the biggest package of global sanctions...(SD, URL). –* Разом із США та Європейським Союзом ми запровадили найбільший пакет глобальних санкцій...

Sanctions заходи впливу щодо держави, яка порушила міжнародну угоду.

Також, при перекладі промов Джонсона доцільним є використання сткуртурної трансформації – трансплантування, тобо перепосу іншомовних слів у текст перекладу і збереження їх написання іноземною мовою.

(72) *Delivering Brexit, delivering our manifesto commitments – including social care, helping people up and down the country, ensuring that Britain is once again standing tall in the world, speaking with, clarity and authority from Ukraine to the AUKUS pact with America and Australia ...*(IF,URL). – Реалізація Brexit, виконання наших маніфестних зобов'язань, включаючи соціальний захист, допомога людям по всій країні, забезпечення того, щоб Британія знову посіла високе місце у світі, чітке та авторитетне висловлювання від України до пакту AUKUS з Америкою та Австралією...

Отже, транскодування термінів особливо поширене, коли термінологія мови перекладу складається з міжнародних термінів латинського або давньогрецького походження, що особливо актуально для перекладу галузевих термінів, в тому числі лексики, що зустрічається в політичному дискурсі.

Однак тенденція до транскодування все ще впливає на термінологічну систему української мови, що призводить до появи значної кількості інтернаціональних слів. Багато інтернаціональних слів можна адекватно перекласти мовою перекладу на основі їхньої звукової форми. Цей метод перекладу забезпечує передачу лексичного значення англійської мови, що впливає з орфографії, заснованої на історичних або етимологічних принципах

3.2 Використання лексико-семантичних трансформацій для відтворення специфіки мовної особистості

Основне завдання перекладача при досягненні адекватності – вміло виконувати різні перекладацькі заміни (або перетворення) так, щоб перекладений текст передавав всю інформацію, що міститься в тексті оригіналу. Це вміле виконання різних перекладацьких замін таким чином, щоб перекладений текст передавав усю інформацію, яка міститься у вихідному тексті,

згідно з відповідними лінгвістичними нормами. Перекладацькі заміни – це значна частина трансформації вихідного тексту.

Дуже часто при перекладі вузькоспеціалізованих тематик, що згадуються у промовах Бориса Джонсона, доводиться використовувати прийом додавання розширення змісту тексту у мові перекладу, для адекватнішого сприйняття послугу промовця на певну аудиторію. Розширення змісту також дозволяє більш докладніше зрозуміти закладений у тексті сенс.

(49) *We must deliver on our promises to the British people (BJ, URL).* – Ми повинні виконати обіцянки, що були дані британському народу.

(13) *When Labour last left office in 2010 they famously confessed that there was no money left (BJ, URL).* – Коли партія лейбористів, склала свої повноваження у 2010 році, як відомо, зізналася у вичерпанні бюджетних коштів.

Labour Партія лейбористів, робітнича чи трудова партія, одна з провідних британських політичних партій.

(14) *It is time to turn benefits to bricks (PM, URL).* – Час використати вигідні можливості для покупки житла.

To turn benefits to bricks перетворити переваги на цеглу, вираз яким Джонсон заохотив британців, завдаки запровадженню податкових реформ та розвитку будівельної галузі, вкладати кошти в придбання власного житла.

(15) *We have decided to leave the European Union (PM, URL).* – Ми вирішили вийти зі складу ЄС.

(16) *First we protected families and businesses with a package of support worth about £400 billion that was among the most generous in the world (IF, URL).* – Спочатку ми захистили сім'ї та бізнеси, надавши пакет підтримки на суму близько 400 мільярдів фунтів, що був одним із найщедріших пакетів соціальної допомоги у світі.

(17) *When we protected the population during Covid, the package of help was massively progressive, in the sense that it went overwhelmingly to the most vulnerable households (IF, URL).* – Коли ми захищали населення під час пандемії

коронавірусу, пакет допомоги був надзвичайно прогресивним, в тому сенсі, що переважна більшість допомоги надходила найбільш вразливим домогосподарствам.

(58) *The decision has been made* (IF, URL). – Ми прийняли рішення.

У вищенаведеному прикладі, додато займенник *Ми* для конкретизації осіб (тобто Уряд), які прийняли певне рішення.

(59) *Measures were taken to resolve the problem* (SD, URL). – Ми прийняли міри для вирішення цієї проблеми.

(70) *We may face challenges, but together we will overcome them* (IF, URL). – Можливо на нашому шляху будуть з'являтися проблеми, але разом ми їх подолаємо.

(82) *They will say that Ukrainians proved by their tenacity and sacrifice that tanks and guns cannot suppress a nation fighting for its independence* (SD, URL). – Вони скажуть, що українці завдяки своїй завзятості і жертвності довели, що навіть танки і гармати не можуть зупинити націю, яка веде боротьбу за свою незалежність.

(97) *I am convinced that we can do a deal without checks at the Irish border, because we refuse under any circumstances to have such checks* (PM, URL). – Я переконаний, що ми можемо домовитися про відміну паспортного контролю на ірландському кордоні, тому що ми за будь-яких обставин відмовляємося від таких перевірок.

Для усунення надмірності у й так досить експресивних промовах Бориса Джонсона при перекладі українською мовою можна застосувати метод перекладацького опущення, наприклад:

(18) *Can we afford to ignore these problems* (PM, URL)? – Чи можемо ми ігнорувати ці проблеми?

(19) *All this and more we can do now and only now, at this extraordinary moment in our history* (PM, URL). – Все це і набагато більше ми можемо зробити зараз, у цей унікальний момент нашої історії.

(20) *I will do everything in my power to starve Putin's war machine* (UP, URL).
– Я зроблю все, щоб послабити військову потужність Путіна.

(21) *It is to be Prime Minister of the whole United Kingdom and that means uniting our country, answering at last the plea of the forgotten people, and the left behind town* (PM, URL). – Бути Прем'єр Міністром – це об'єднувати нашу країну, відповідати на благаання забутих людей та міст.

(22) *I've also seen the tragic effects of the war, an inexcusable war, an absolutely inexcusable and unnecessary war* (UP, URL). – Я також побачив трагічні наслідки абсолютно невиправданої і непотрібної війни.

(48) *I want you to know that we, you know, we've got your back, here in this government* (IF, URL). – Я хочу щоб ви знали, що уряд на вашому боці.

(52) *Of being told in their millions that they were surplus to requirements, that there was no job that they could do* (BJ, URL). – Мільйонам людей казали, що зараз нема вільних ваканцій.

(59) *Many reforms were introduced by our government team* (BJ, URL). – Наш уряд запровадив баг ато реформ.

(67) *The government ought to listen to the concerns of its citizens* (PM, URL). – Уряд має прислухатись до своїх громадян.

(68) *We will make our country prosperous again* (PM, URL). – Наша країна буде знову процвітати.

(69) *I would ensure that every child has access to quality education* (BJ, URL). – Запевняю вас, що кожна дитина матиме доступ до якісної освіти.

(77) *And like Cincinnatus I am returning to my plough and I will be offering this government nothing but the most fervent support, this is a tough time for the economy, this is a tough time for families up and down the country* (PM, URL). – І як Цинциннат, я повертаюся до свого плуга, і не пропонуватиму цьому уряду нічого, крім найпалкішої підтримки, це важкі часи для економіки та родин по всій країні.

В цьому прикладі ми, для уникнення повторів, опустили повторюване словосполчення *this is a tough time*.

У вищенаведених прикладах демонструється опущення певних частин речення при перекладі українською мовою з метою уникнення нагромадження лексичних одиниць в реченнях, що є частинами, довгих та наповнених прикладами, фразеологізмами, гумором, неологізмами, промов, з метою покращення сприйняття загального посилу мовця та як можливість «перепочити» під час процесу комплексного та активного слухання.

Для публічного дискурсу характерним є використання офіційного стилю мовлення, що також дуже важливо враховувати при перекладі.

До прикладу, використання синонімічного перекладу може підкреслити офіційний стиль мови політика:

(23) *It is money that could go on schools and hospitals* (BJ, URL). – Ці гроші можна було б витратити на школи та лікарні.

Замість використання дослівного значення «гроші підуть на щось» доцільніше використати дієслово «витратити», бо в контексті промови, мова йде про фінансову ситуацію в країні.

(24) *But sometimes the best way that Government can help is simply to get out of the way* (PM, URL). – Інколи, найкраще, що може зробити уряд, щоб допомогти – не заважати.

Синонімічний переклад словосполучення *to get out of the way* робить текст перекладу більш лаконічним та чітким.

(25) *We need to grow and eat more of our own food in this country and it is sensible to protect British agriculture from cut price or substandard food from oversea* (BJ, URL). – Нам потрібно вирощувати і споживати більше наших харчових продуктів тому, що дозволить захистити сільське господарство Британії від занижчених цін та несертифікованої імпоротної продукції.

Дослівно *food from overseas* – їжа з-закордону, а в перекладі «імпортна продукція» доречно відображає контекст проблематики економічної ситуації в країні.

(26) *We are undoing the mistakes of many previous governments, and building a new nuclear reactor every year rather than one every ten years, along with many other reforms* (PM, URL). Ми не повторюємо помилки попередніх урядів будуюмо по ядерному редактору щороку, а не раз на десять років як рніше, а також впроваджуємо й інші реформи.

(56) *Why do we have to wait a few more years to resolve this issue* (BJ, URL)? – Навіщо нам чекати ще декілька років для вирішення цього питання?

(57) *Isn't that what our ancestors fought for* (BJ, URL)? – Хіба це не те, за, що боролись попередні покоління?

Ancestors – предки, пращури; в перекладі вжито більш нейтральну форму – *попередні покоління* – що більш яскраво асоціює нашу власну родину (батьків, дідусів, бабусь) з прагненням до ідей, які закладає мовець.

(62) *We can overcome these challenges together* (IF, URL). – Ми можемо подолати ці проблеми разом.

(64) *We must deliver on our promises to the British people* (PM, URL). – Ми повинні реалізувати наші обіцянки перед британським народом.

(73) *Together we have laid foundations that will stand the test of time whether by taking back control of our laws or putting in vital new infrastructure great solid masonry on which we will continue to build together...* – Разом ми заклали фундамент, який витримає випробування часом, незалежно від того, чи повернемо ми контроль над нашими законами, чи створимо нову життєво важливу інфраструктуру – міцну основу, на якій ми продовжимо будувати разом...

Masonry – кладкам (з каменю або цегли), в реченні є синонімом до фундаменту, тому було підібрано ще один синонімічний еквівалент – *основа*.

(80) *Every one of those military experts who said Ukraine would fall* (SD, URL). – Кожен з тих військових експертів, які говорили, що Україна знає поразки.

(96) *Our position is far better than during past economic difficulties* (IF, URL). – Наша позиція набагато краща, ніж під час минулої кризи.

Антонімічний переклад промов Джонсона, як і в інших випадках використання антонімічних конструкцій, може застосовуватися з різних причин:

Емоційний акцент: Антонімічний переклад може використовуватися для підкреслення чи наголошення на ідеї, змінюючи звичайний порядок слів, що може здатися несподіваним та викликати емоційну реакцію слухачів.

Структурна варіативність: Антонімічні конструкції можуть бути використані для різноманіття в реченнях, надаючи промовам більш виразного та цікавого характеру.

Стилістичні образи: Використання антонімічного перекладу може слугувати стилістичною фішкою для акцентування уваги чи створення образів у тексті.

Ефект пам'яті: Такі несподівані конструкції можуть залишитися у пам'яті слухачів, зробивши промову більш запам'ятовуваною.

(27) *We will get Brexit done...* (BJ, URL). – Ми завершимо вихід з ЄС...

Переклад словосполучення *get Brexit done* завершення процес Брекзиту, тобто вихід зі складу Європейського Союзу.

(28) *Isn't it time for us to restore greatness and success to our country* (PM, URL)? – Можливо вже настав час, щоб повернути нашій країні велич та успіх?

Оригінальне речення виражає позитивне бажання повернути велич і успіх країні, тоді як переклад висловлює сумнів чи можливість зробити це.

(54) *For Ukraine and all the other parts of the former Soviet Union that he might attack and perhaps even for countries – one thinks of Poland – beyond former Soviet boundaries, a disaster for them* (UP, URL). – Для України та всіх інших частин колишнього Радянського Союзу, на які він може напасти, і, можливо, навіть для країн – таких як Польща – які не були у складі Радянського Союзу, це буде катастрофою.

(55) *Isn't it time for us to restore greatness and success to our country* (BJ, URL)? – Можливо вже настав час відновити успіх та велич нашої країни?

Риторичне питання з негативною часткою трансформується у питання з уночненням ймовірності настання певної дії.

Для перекладу фразеологічних зворотів та безеквівалентних термінів у мові перекладу було прийнято рішення використати структурну трансформацію, а саме наближений перекалд.

(29) *Day after day missiles and bombs continue to rain on the innocent people of Ukraine* (UP, URL). – День за днем, ракети і бомби продовжують падати на невинне населення України.

Слово *rain* вжите в метафоричному сенсі, щоб підкреслити, що ракети і бомби «падають» на населення, подібно до дощу. Ця метафора виражає ідею систематичного та неперервного атакування України. У перекладі ця метафора зберігається: «ракети і бомби продовжують падати на невинних людей України», що зберігає сенс і метафоричний характер висловлення.

(30) *We will do the same in the aftershocks of Covid* (BJ, URL). – Ми будемо робити те ж саме після потрясінь, спричинених Covid.

Слово *aftershocks* вживається у більш широкому сенсі, що вказує на негативні ефекти або наслідки певної події. У цьому випадку *aftershocks of Covid* вказує на негативні наслідки пандемії Covid-19.

(53) *But nor should he be allowed the partial success of swallowing some of the country – as he has done before – and declaring a ceasefire* (UP, URL). – Але також не можна дозволити йому досягти часткового успіху, захопивши частину країни, як він це робив раніше, і оголосивши про припинення вогню.

(61) *In only a couple of hours from now I will be in Balmoral to see Her Majesty The Queen and the torch will finally be passed to a new Conservative leader* (IF, URL). – Лише за кілька годин я буду в Балморалі, щоб побачити Її Величність Королеву, і влада нарешті перейде до нового лідера консерваторів.

To pass a torch – словосполучення, що означає «передати естафету», в перекладі конкретирує саме яку естафету має на увазі Джонсон, а саме передачу влади йому, як новому політичному лідеру.

(91) *Participation in sporting events is being canceled, and nation after nation is taking a stand* (BJ, URL).– Участь у спортивних заходах скасовується, і нація за нацією займає свою чітку позицію.

Сталий вираз *take a stand* – займати визначену, тверду, чітку позицію.

(92) *The fortitude and defiance of the Ukrainian people in the face of this unjust and unwarranted aggression is moving hearts around the world* (SD, URL).–. Сила духу та стійкість українського народу перед обличчям цієї несправедливої та необґрунтованої агресії зворушує весь світ.

To move hearts– зворушувати, пробуджувати серця.

(93) *I marvel at his bravery, his calm, his sense of purpose, just as I marvel at the heroism and the resolve of the Ukrainian people* (SD, URL).–. Я захоплююся його хоробрістю, спокоєм, цілеспрямованістю, так само, як я захоплююся героїзмом і рішучістю українського народу.

В перекладі *to marvel at something* – дивуватися, захоплюватися.

Семантичні еквіваленти замінювалися на рівні цілих речень з метою досягнення адекватного перекладу відповідно до норм української мови. Загалом речення перекладалося як єдина перекладацька одиниця безвідносно до значення окремих елементів.

Граматичні трансформації також є одним з засобів перекладу промов Бориса Джонсона, а саме заміни, демонструють такі приклади:

(51) *To travel the world, to communicate globally, to express ourselves – artistically, politically, culturally – as never before* (IF, URL).– Подорожувати світом, спілкуватися на глобальному рівні, виражати себе в мистецтві, політиці, культурі – як ніколи раніше.

(71) *There might be obstacles, but we are prepared* (BJ, URL).– Ми готові до можливих перешкод.

(85) *My job is to protect you or your parents or grandparents from the fear of having to sell your home to pay for the costs of care and so I am announcing now – on the steps of Downing Street – that we will fix the crisis in social care once and for all with a clear plan we have prepared to give every older person the dignity and security*

they deserve (BJ, URL).– Моя робота полягає в тому, щоб ви і ваша родина позбулася страху втратити свій будинок, через неспроможність опати рахунків за лікування. Саме тому я оголошую зараз, на сходах Даунінг-стрит, що ми раз і назавжди подолаємо кризу в соціальному забезпеченні за допомогою чіткого плану, який ми підготували, щоб дати кожній людині страшного віку гідність і безпеку, на яку вона заслуговує.

В цьому прикладі демонструється граматичні та синтаксичні трансформації – розділення одного речення на два, зі збереженням змісту та основної ідеї.

(86) *My job is to make sure your kids get a superb education wherever they are in the country and that's why we have already announced that we are going to level up per pupil funding in primary and secondary schools* (BJ, URL). – Моя робота полягає в тому, щоб ваші діти отримували чудову освіту, де б вони не знаходилися. Саме тому ми вже оголосили про підвищення фінансування на одного учня в початковій і середній школі.

Поділ складнопідрядних речень на декілька простих або складних речень дозволяє розділити на частини потік думок промовця і при перекладі донести основну інформацію промови більш структуровано та зрозуміло для аудиторії.

Таким чином, навички та вміння перекладацьких трансформацій є складною та невід'ємною частиною компетенції перекладача, що вимагає належної уваги до розробки та правильного застосування трансформації з метою адекватної передачі змісту вихідного тексту. Трансформації незмінно використовуються при перекладі лексичних, семантичних, морфологічних, граматичних та інших явищ в англійській мові, які відсутні в українській мові.

Лексико-семантичні трансформації неминучі в процесі перекладу англо-українських текстів. Це пов'язано з екстралінгвістичними чинниками розвитку термінологічних систем, зокрема різним баченням соціально-економічних процесів і понять у різних країнах. Уявлення про переклад з точки зору трансформації лексики та значення є важливим як у практичних перекладацьких дослідженнях, так і в укладанні словників.

У довгостроковій перспективі важливо більш детально вивчити лексичний і семантичний рівні спеціалізованої лексики кожної наукової галузі. Це збагатить науковий переклад більш конкретними ідеями та дозволить йому досягти вищого рівня досконалості.

Використання лексико-семантичних трансформацій для відтворення специфіки мовної особливості означає використання певних мовних засобів і прийомів з метою передачі особливостей вживання слів, значень та семантичних відтінків у мовленні. Це може включати в себе використання фразеологізмів, діалектизмів, специфічних термінів або інших мовних обертів, що характерні для певного регіону, соціальної групи або професії.

Наприклад, для відтворення специфіки мовної особливості певної регіональної мови можна використовувати лексичні одиниці, які є характерними саме для цього регіону, наприклад, діалектизми, народні назви рослин та тварин, мовні оберти, що характеризують традиції та звичаї даного регіону. Такі лексичні одиниці можуть відтворювати унікальний колорит та особливості менталітету людей, які мешкають у цьому регіоні.

Другий фактор, що спричиняє лексико-семантичні трансформації при перекладі, це різниця в значенні слів, тобто різниця в семантичній структурі слів. Не існує двох абсолютно однакових слів. У більшості випадків перша лексико-семантична трансформація таких слів, тобто первинне значення, зберігається, а потім відбуваються різні лексико-семантичні трансформації. Це пов'язано з тим, що розвиток значень цих слів відбувається різними шляхами і семантичні діапазони не збігаються. Це пов'язано з відмінностями у функціях слів у мові, відмінностями у вживанні та взаємозамінності, але навіть основне значення англійського слова може бути ширшим, ніж відповідне українське слово. Втім, може бути і навпаки.

Ще однією з причин лексико-семантичних трансформацій є відмінності у сполучуваності. Слова мають певний зв'язок у певній мові. Тут важливо зазначити, що сполучуваність слів відбувається тоді, коли поняття, які вони

представляють, є сумісними. Ця сполучуваність варіюється від мови до мови, і те, що можливо в одній мові, є неприйнятним в іншій.

Реакція людини на текст визначається не лише природою самого тексту (його семантикою та структурою), але й наявністю певних передумов, які людина повинна мати для того, щоб адекватно розпізнати та інтерпретувати зміст тексту. Такими передумовами є не лише достатнє знання, часткове знання чи абсолютне незнання мови, якою написаний текст, але й наявність звичок, певних мовних стандартів, стереотипів та специфічних попередніх знань. Без цього неможливо зрозуміти, про що йдеться в тексті; без цього неможливо зрозуміти, про що йдеться в тексті; без цього неможливо зрозуміти, про що йдеться в тексті. Без цих складних передумов і компонентів неможлива успішна мовна комунікація, яка називається комунікативною компетенцією.

Також, для передачі специфіки мовної особливості можна використовувати спеціалізовану лексику або спеціальні терміни, що вживаються в певній професії. Наприклад, у медичному тексті можуть використовуватись медичні терміни, які характерні для цієї сфери. Використання таких термінів допомагає передати специфіку мовного стилю та професійних нюансів у тексті.

Таким чином, використання лексико-семантичних трансформацій для відтворення специфіки мовної особливості допомагає передати унікальність та особливості певної мови, регіону або професії в тексті, роблячи його більш насиченим та живим.

3.3 Роль лексико-граматичних трансформацій у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона

Лексико-граматичні трансформації грають важливу роль у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона.

Одна з них використання відповідної лексики, яка характерна саме для нього. Наприклад, він часто вживає фрази та вирази, які мають гумористичне забарвлення або є нестандартними. Це допомагає створити особливий стиль мовлення та акцентує на його індивідуальності.

Також, вони включають у себе вживання конструкцій та словосполучень, які характеризуються високим рівнем формалізованості та академічності. Наприклад, Борис Джонсон користується складними реченнями та вживає архаїзми, що додають його мовленню офіційного відтінку та підкреслюють його статус політичної особистості.

Крім того, важливою частиною лексико-граматичних трансформацій є використання особливих фразеологізмів та ідіом, які є характерними саме для Бориса Джонсона. Вони використовуються з метою засвоєння у своє мовлення прикметних рис та риторичних прийомів, що додає його мові ефектності та експресивності.

Особливі фразеологізми та ідіоми в промовах Бориса Джонсона:

(31) *People expect us to go an extra mile* (PM, URL). – Люди покладають великі сподівання на нас.

To go the extra mile докласти додаткових зусиль.

(32) *I have as much chance of becoming Prime Minister as of being decapitated by a frisbee or of finding Elvis* (MC, URL). – У мене стільки ж шансів стати прем'єр-міністром, як і зірку з неба дістати.

Being decapitated by a frisbee бути обезглавленим фризбі, тобто мати мізерний шанс вірогідності щодо якоїсь події. *Finding Elvis* знайти Елвіса, вживається у значенні «зробити неможливе», оскільки мова йде про Елвіса Преслі.

(33) *The Ukrainian crisis is a political Rorschach test, not just for individuals but also for states* (BJ, URL) – Українська криза стала лакмусовим папірцем, який визначає суть не тільки людей, а й цілих країн.

Rorschach test психологічний тест Рошаха. Якщо людини бачить правильну симетричну фігуру в безформній чорнильній плямі, то вони добре розуміють реальну ситуацію, здатні до самокритики і самоконтролю.

(34) *To do less or better, or simply not at all* (IF, URL). – Краще синиця в руках, ніж журавель у небі.

В цьому реченні протиставлення *less or better, or not at all* («небагато хорошого або геть нічого»), на думку перекладача влучно демонструє українське прислів'я «Краще синиця в руках, ніж журавель у небі».

(35) *The people who bet against Britain are going to lose their shirts because we are going to restore trust in our democracy* (PM, URL). – Люди, які робили ставки не на користь Британії, втатять гроші, тому, що ми будемо відновлювати довіру до нашої демократії.

To lose their shirts це ідіома, яка в інвестиційному світі має значення втратити свої гроші, заощадження, інвестиції, ресурси.

(36) *My strategy in fact, it's my policy is to run forward like a maddened rabid dog, hoping that everything will end well* (PM, URL). – Моя стратегія фактично, це мій стиль політики бігти вперед, як божевільний скажений пес, сподіваючись, що все закінчиться добре.

A rabid dog. (у переносному значенні) –хтось агресивний і фанатичний; агресор, з яким неможливо домовитися.

(37) *How can you negotiate with a crocodile when it has your leg in its jaws, that is the difficulty that Ukrainians face* (UP, URL). – Як можна вести переговори з терористом, якщо ви у нього під прицілом – ось з якою складністю стикаються українці.

Negotiate with a crocodile when it has your leg in its jaws дослівно, це вести переговори з крокодилем, коли ваша нога у нього в пащі.

(38) *The Ukrainians have the courage of a lion. President Zelenskyu has given the roar of that lion (SD, URL). – Українці надзвичайно відважні, а Президент Зеленський є рупором цієї відваги.*

The courage of a lion – «відвага лева», фразеологізм, що виражає відвагу та надзвичайну сміливість людини, яка долає труднощі, або стикається з небезпекою.

(75) *We in this government will work flat out to give this country the leadership it deserves and that work begins now (PM, URL). – Ми в цьому уряді будемо працювати на максимум над тим, щоб дати цій країні лідерство, на яке вона заслуговує, і ця робота починається вже зараз.*

To work flat out – працювати з останніх сил, на повну потужність.

(76) *We have the fiscal firepower to help, and we will (PM, URL). – У нас є фінансова потужність щоб допомогти і ми це зробимо.*

The fiscal firepower – фіскальна можливість, потужність.

(94) *I can tell you we're doing everything we can to help those fleeing the conflict (SD, URL). – Можу сказати, що ми робимо все можливе, щоб допомогти тим людям, які тікають від війни.*

Словосполучення *to flee the conflict* має значення бути вимушеним покидати дім/всі через війну, рятуватися втечею.

(95) *Putin has made a grave miscalculation (SD, URL). – Путін припустився серйозного прорахунку.*

В контексті речення *a grave miscalculation*– серйозні прорахунки, проте це словосполучення також несе с собі значення слова *a grave* (могила), тобто прорахунки, які можуть мати смертельний результат.

Під час промови, яка відбулась 24 листопада 2019 року Борис Джонсон сказав: (39) *We will get Brexit done... we will end the acrimony and the chaos* (PM, URL). – Ми завершимо вихід з ЄС... покінчимо з жорстокістю та хаосом.

В даному вислові *the acrimony* (різкість) перекладено із застосуванням синонімічної заміни та виходячи з контексту як «жорстокість».

(40) *I want to thank everyone who is working flat out to beat the virus...* (BJ, URL). – Я хочу подякувати всім, хто наполегливо працює над подоланням вірусу...

У цьому реченні *to beat* – має не пряме значення – «бити», а вжито у контексті отримання перемоги над вірусом.

(41) *I say yes – there will be difficulties* (IF, URL). – Я згожен, що труднощі неминучі.

(42) *Worst of all, we see ever more elaborate legal and political manoeuvres from the Labour party, which is determined, absolutely determined, to say “We know best”, and to thumb their noses at the 17,4 million people who voted to leave the European Union* (PJ, URL). – Найгірше те, що ми бачимо дедалі складніші юридичні та політичні маневри з боку Лейбористської партії, яка рішуче налаштована сказати такі слова: «Ми знаємо як краще», і втерти носа 17,4 мільйонам людей, які проголосували все ж таки за вихід з Європейського Союзу.

У цьому прикладі наведено фразеологізм *to thumb their noses at* (задирати носа), перекладений на українську мову калькуванням. Це пов'язано з тим, що майже всі словосполучення були замінені на українські. Більшість фразеологізмів є усталеними універсальними словами. Калькування є найпростішим і найпоширенішим методом перекладу політичних промов.

(88) *I cannot even imagine what you are living through right now or the outrage and heartbreak you must feel* (UP, URL). – Я навіть не можу уявити, через що ви зараз проходите, який сильний стрес ви відчуваєте.

To feel outrage and heartbreak – відчувати обурення та сильний емоційний стрес.

(89) *We are doing everything we can to support you and impose a mountain of pressure on Vladimir Putin (UP, URL). – Ми робимо все можливе, щоб підтримати вас і створити якомога сильніший тиск на Владіміра Путіна.*

Impose a mountain of pressure – застосувати велику кількість тиску.

Генералізація – лексична трансформація зводиться до заміни вихідного слова вузької семантики словом ширшої семантики. Генералізація є найрозповсюдженішою перекладацькою трансформацією.

(43) *To put it simply, if too many people become seriously unwell at one time, the NHS will be unable to handle it – meaning more people are likely to die, not just from Coronavirus but from other illnesses as well (PM, URL). – Простіше кажучи, якщо занадто багато людей одночасно серйозно погано себе почувають, Національна служба охорони здоров'я не зможе з цим впоратися – це означає, що більша кількість людей, швидше за все, помре не тільки від коронавірусу, а й від інших хвороб.*

Абревіатура NHS, яку зараз часто згадують політики, була замінена на замінено на офіційну назву відповідної служби – Національна служба охорони здоров'я.

(44) *The most likely thing now is, of course, that we have to get ready for WTO terms, Australia terms,... (BT, URL). – Звичайно, найімовірніше зараз, ми повинні готуватися до умов Світової організації торгівлі, австралійських умов..*

Світова організація торгівлі – міжнародна організація, скорочено COT (WTO).

(45) *Here in Britain that we are leading the world in the battery technology that will help cut CO² and tackle climate change (PM, URL). – Британія є лідером у галузі акумуляторних технологій, які допоможуть скоротити викиди вуглекислого газу та боротися із кліматичними змінами.*

(46) *We close the opportunity gap giving millions of young people the chance to own their own homes and giving business the confidence to invest across the UK (IF, URL). – Ми скорочуємо розрив у можливостях, надаючи мільйонам молодих*

людей шанс мати власне житло, а бізнесу – впевненість в інвестуванні по всьому Сполученому Королівству.

The UK – офіційна назва – Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, скорочено – Сполучене Королівство.

(47) *Then, having rolled out vaccines faster than any other European country, we were able to open up our economy faster – and that is why we have had such a rapid rebound in employment and last year were the fastest growing G7 economy* (PM, URL). – Потім, впровадивши вакцини швидше, ніж будь-яка інша європейська країна, ми змогли швидше відкрити свою економіку – і тому минулого року ми були найшвидше зростаючою економікою «Великої сімки».

«Велика сімка» – група урядів країн семи найвисокорозвиненіших економік світу (США, Японія, Німеччина, Британія, Франція, Італія, Канада).

(84) *My job is to make sure you don't have to wait 3 weeks to see your GP and we start work this week with 20 new hospital upgrades, and ensuring that money for the NHS really does get to the front line* (PM, URL). – Моя робота полягає в тому, щоб переконатися, що вам не доведеться чекати 3 тижні, щоб потрапити до свого лікаря, і ми починаємо роботу цього тижня з 20 нових модернізованих лікарень, а також гарантуємо, що гроші для Національної служби охорони здоров'я дійсно потрапляють на передову.

GP – лікар загальної практики, терапевт, розшифровується як *general practice*.

Отже, лексико-граматичних трансформації відіграють важливу роль у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона

Висновок до розділу 3

Більшість новостворених термінів у спеціалізованій галузі перекладають транслітерацією. Однак варто пам'ятати, що в багатьох випадках транслітерація іншомовного терміна не є необхідною, якщо в мові перекладу є чіткий еквівалент, який використовувався раніше зі схожим значенням або як новостворений термін.

Транскодування транскрипція звукової або графічної форми слова в мові оригіналу за допомогою алфавіту мови перекладу. У перекладі транскодування неологізмів відбувається тоді, коли в культурі країни перекладу немає відповідного поняття та його еквівалента, особливо в науці, і перекладач не може знайти в мові перекладу слово, яке адекватно передає зміст поняття і відповідає вимогам термінотворення. Транскодування термінів особливо поширене, коли термінологія мови перекладу складається з міжнародних термінів латинського або давньогрецького походження. Транскодування можна поділити на чотири підтипи: транслітерація, транскрипція, змішане транскодування та адаптивне транскодування. Однак тенденція до транскодування все ще впливає на термінологічну систему української мови, що призводить до появи значної кількості інтернаціональних слів. Багато інтернаціональних слів можна адекватно перекласти мовою перекладу на основі їхньої звукової форми. Цей метод перекладу, відомий як транскрипція, забезпечує передачу лексичного значення англійської, французької та багатьох інших міжнародних мов, що впливає з орфографії, заснованої на історичних або етимологічних принципах.

Основне завдання перекладача при досягненні адекватності – вміло виконувати різні перекладацькі заміни (або перетворення, заміни) так, щоб перекладений текст передавав всю інформацію, що міститься в тексті оригіналу. Це вміле виконання різних перекладацьких замін таким чином, щоб перекладений текст передавав усю інформацію, яка міститься у вихідному тексті, згідно з відповідними лінгвістичними нормами. Перекладацькі заміни – це значна частина трансформації вихідного тексту. Таким чином, навички та вміння перекладацьких трансформацій є складною та невід'ємною частиною компетенції перекладача, що вимагає належної уваги до розробки та правильного застосування трансформації з метою адекватної передачі змісту вихідного тексту. Трансформації незмінно використовуються при перекладі лексичних, семантичних, морфологічних, граматичних та інших явищ в англійській мові, які відсутні в українській мові. Безумовно, лексико-семантичні трансформації неминучі в процесі перекладу англо-українських текстів. Це пов'язано з

екстралінгвістичними чинниками розвитку термінологічних систем, зокрема різним баченням соціально-економічних процесів і понять у різних країнах. Уявлення про переклад з точки зору трансформації лексики та значення є важливим як у практичних перекладацьких дослідженнях, так і в укладанні словників.

Таким чином, лексико-граматичні трансформації у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона включають в себе вживання відповідної лексики, високого рівня формалізованості та академічності, а також особливих фразеологізмів та ідіом, які характерні саме для нього. Використання цих елементів допомагає створити його унікальний стиль мовлення та підкреслити його індивідуальність.

Лексико-граматичні трансформації грають важливу роль у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона. Одна з них - використання відповідної лексики, яка характерна саме для нього. Наприклад, він часто вживає фрази та вирази, які мають гумористичне забарвлення або є нестандартними. Це допомагає створити особливий стиль мовлення та акцентує на його індивідуальності. Також, вони включають у себе вживання конструкцій та словосполучень, які характеризуються високим рівнем формалізованості та академічності. Наприклад, Борис Джонсон користується складними реченнями та вживає архаїзми, що додають його мовленню офіційного відтінку та підкреслюють його статус політичної особистості. Крім того, важливою частиною лексико-граматичних трансформацій є використання особливих фразеологізмів та ідіом, які є характерними саме для Бориса Джонсона. Вони використовуються з метою засвоєння у своє мовлення прикметних рис та риторичних прийомів, що додає його мові ефектності та експресивності.

ВИСНОВКИ

Мовна особистість індивід, який володіє сукупністю здатностей і характеристик, які зумовлюють створення і сприйняття ним текстів, що вирізняються рівнем структурно-мовної складності та глибиною й точністю відображення дійсності. Взагалі структура мовної особистості включає в себе наступні компоненти: компонент ціннісно-світоглядного та освітнього змісту, тобто систему цінностей і життєвих смислів; культурний компонент, тобто рівень засвоєння культури як ефективний засіб підвищення інтересу до мови; особистісний елемент, тобто глибоко особиста та індивідуальна частина кожної людини.

Термін «переклад» часто розуміють як механізм репрезентації різних культур. У цьому випадку перекладач функціонує як інтерпретатор смислових кодів, закладених у вихідному тексті. Перекладач не тільки передає засоби однієї мови іншою, але й функцію вихідного тексту, підбираючи засоби іншої мови, які виконують аналогічну функцію. Зазвичай сам процес перекладу (незалежно від бажаності чи складності вихідного тексту) можна розділити на два етапи. Щоб перекласти, потрібно спочатку зрозуміти зміст, переконатися, що все зрозуміло, розкласти все по полицках, проаналізувати те, що перекладається (з точки зору мови і стилю), подумати про можливі труднощі під час перекладу і критично оцінити вихідний текст. Наступним кроком є вибір відповідних засобів вираження мовою перекладу. Це одна з найважливіших умов успішного професійного перекладу. У процесі перекладу мовні засоби вибираються зі змісту мови перекладу, незалежно від того, правильна чи неправильна інтерпретація вихідного тексту, а також від того, сприятливе чи несприятливе ставлення до нього перекладача.

Безумовно, найбільш поширені лексичні трансформації, що використовуються для передачі особливостей мови – транслітерація, транскрипція, конкретизація; генералізація; прийом смислового розвитку; прийом цілісного перетворення; до граматичних трансформацій належать – заміна, перестановка, опущення та додавання. Основні типи комплексних або

лексико-граматичних трансформацій охоплюють такі поширені перекладацькі прийоми, як: антонімічний переклад, синонімічний переклад; експлікація (описовий переклад); компенсація, генералізація.

Поняття політичного дискурсу є по суті вираженням цілого комплексу взаємовідносин між суспільством і людиною, а тому, це поняття політичного дискурсу по суті є функціонально направленим на формування в адресантів певного елемента світосприйняття або відображення картини світу. Застосовуючи політичний дискурс для узагальнення даного поняття, ми можемо зрозуміти, що в різних мовленнєвих спільнотах моделюються основні культурні цінності, як організовується соціальний порядок. Для того, щоб правильно перекласти мовні засоби, якими користується мовна особистість, перекладач повинен використовувати перекладацькі трансформації. Це дозволяє адаптувати мову оригіналу до мови перекладу. Таким чином, мовна особистість у політичному дискурсі має ряд специфічних особливостей, які відображають взаємозв'язок між мовленнєвою діяльністю, особистісними характеристиками політика та специфікою політичного спілкування. В політичному дискурсі важлива здатність переконувати аудиторію, використовуючи різні риторичні прийоми. Мова особистості може бути використана для виклику певних емоцій у слухачів, таких як надія, страх, гордість або обурення.

Борис Джонсон є ключовою фігурою в британській політиці. Хоча він був мером Лондона, він був одним із прихильників кампанії за вихід Великої Британії з Європейського Союзу, пізніше відомої як Brexit. Багато спостерігачів за життям Бориса мають нечітке уявлення про його репутацію і навіть певну суперечливість. Найбільш ефективним та інтрепретативно значущим для аналізу мовної особистості є лексичний рівень, рівень слів, значення яких, занурене в мовний контекст, що набуває нової семантичної цінності з огляду на зміст тексту промовця. У текстах суспільно-політичної тематики означальні словосполучення відіграють особливу роль. Найчастіше вони вживаються для лаконічного викладу матеріалу політичної промови, формуючи певну оцінку (позитивну, негативну, нейтральну) подій та фактів, що описуються мовною

особистістю. У випадку Бориса Джонсона, який є видатною політичною фігурою Великої Британії, можна зазначити декілька ключових характеристик: багатий словник: як освічена людина і випускник Оксфордського університету, Джонсон часто використовує великий словник, включаючи не завжди звичні для широкої аудиторії слова; риторичні прийоми; гумор і іронія; класичні референції; політична термінологія: як політик, він, звісно, активно використовує термінологію та фразеологію, характерну для політичного дискурсу.

Якщо розглядати Бориса Джонсона, можна зазначити декілька ключових особливостей його граматичного стилю: Джонсон часто використовує складнопідрядні речення, що допомагає йому висловлювати комплексні думки та аргументи; активний та пасивний стан: Він здатен ефективно використовувати обидва стани, але активний стан часто використовується для підсилення впливу на аудиторію та демонстрації рішучості; щоб говорити про минуле, сьогоднішнє та майбутнє, Джонсон використовує широкий спектр часових форм; іноді Джонсон користується інверсією (незвичайним порядком слів у реченні) для наголосу або ритміки; використовує модальні дієслова (наприклад: *can, must, should*) для вираження необхідності, можливості, обов'язку тощо.

Борис Джонсон відомий своїм відмінним стилем спілкування, який відрізняється від більшої частини політиків. Як випускник Оксфорду, він часто використовує високий стиль мови, роблячи відсилання до класичної літератури, історії та культури. Також відомий своєю здатністю використовувати гумор і іронію, щоб підкреслити свої погляди або знизити напругу. Незважаючи на його ерудицію, він часто використовує колоквіальні вирази та сленг, що робить його мову більш доступною та зв'язаною з народом. Він має вміння використовувати риторичні прийоми, такі як анафора, епіфора та тріколон, для підсилення своєї риторики. Часто використовує емоційно забарвлені слова та фрази, щоб мотивувати аудиторію та залучити їх до своєї точки зору. Також риторичні засоби, які використовує Борис Джонсон, допомагають йому вплинути на аудиторію, переконати їх у правильності своїх ідей та стимулюють їх до дії.

Більшість новостворених термінів у спеціалізованій галузі перекладають транслітерацією. Однак варто пам'ятати, що в багатьох випадках транслітерація іншомовного терміна не є необхідною, якщо в мові перекладу є чіткий еквівалент, який використовувався раніше зі схожим значенням або як новостворений термін. Транскодування транскрипція звукової або графічної форми слова в мові оригіналу за допомогою алфавіту мови перекладу. У перекладі транскодування неологізмів відбувається тоді, коли в культурі країни перекладу немає відповідного поняття та його еквівалента, особливо в науці, і перекладач не може знайти в мові перекладу слово, яке адекватно передає зміст поняття і відповідає вимогам термінотворення.

Таким чином, лексико-граматичні трансформації у відтворенні специфіки мовної особистості Бориса Джонсона включають в себе вживання відповідної лексики, високого рівня формалізованості та академічності, а також особливих фразеологізмів та ідіом, які характерні саме для нього. Використання цих елементів допомагає створити його унікальний стиль мовлення та підкреслити його індивідуальність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бацевич, Ф.С. (2004) *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ: Видавничий центр «Академія».
2. Мацько Л.І.(2009) *Українська мова в освітньому просторі : навч. посіб. для студ.-філол. освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»* Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова.
3. Єрмоленко, С.Я.(Ред.) (2001) *Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів*. Київ: Либідь.
4. Селіванова, О.О. (2008) *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник*. Полтава: Довкілля-К.
5. Селігея, П.О. (2012) *Мовна свідомість: структура, типологія, виховання*. Київ: Вид. дім Києво-Могилянська академія.
6. Космеда, Т.А., Карпенко, Н. А. (2011) Індекс комунікативної компетенції та психотип як параметри диференціації мовної особистості. *Комунікативна лінгвістика. Лінгвістичні дослідження: Збірник наукових праць*, 31, 196–205.
7. Бацевич, Ф.С. (2009) *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ: ВЦ «Академія».
8. Боринштейн, Є. (2004) Соціокультурні особливості мовної особистості. *Науковий вісник ХНУ*. 5 (7), 63–72.
9. Мацько, Л. (2006) Аспекти мовної особистості у перспективі педагогічного дискурсу. *Науково-методичний журнал «Дивослово»*. 7, 2–4.
10. Пентиліук, М.І. (2011) *Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики: збірн. статей*. Київ: Ленвіт, 80–84.
11. Струганець, Л.В. (2000) *Культура мови. Словник термінів*. Тернопіль: Богдан.
12. Дроздова, І.(2005) *Взаємозв'язок формування мовної особистості студента ВНЗ нефілологічного профілю з розвитком професійного мовлення, Збірник наукових праць*. 2, 121–128. Відтворено з: http://library.udpu.org.ua/library_files/zbirnuk_nayk_praz/2015/2/15.pdf.

13. Чернявський, К. (2000) *Шляхи формування мовної особистості студента*. Молодіжна наук.-практ. конф., Київ, 1920 трав. 2000 р. (с. 31–34). Київ.
14. Бондаренко, В.В., Дубчинський, В.В., Кухаренко, В.М. (2001) *Переклад науково-технічної літератури*. Харків.
15. Каліщук, Д. М. (2006) Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу. *Вісник Сумського державного університету. Філологічні науки*. 11, 153–159.
16. Шевченко, І. С. (2003) Герменевтичний аспект перекладу як вторинної метакомунікації. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна*. Харків. 609, 7–11.
17. Чередниченко, О.І. (2007) *Про мову і переклад*. Київ: Либідь.
18. Рильський, М., упоряд.: Келембетова, В.Є. , Наєнко, М.К. (упоряд.); Вервес, Г.Д. (Ред.) (1986) *Наука. Критика. Публіцистика. Т. 14. Літературно-критичні статті*. Київ.
19. Біловус Л. (2010) *Теорія інтертекстуальності*. Тернопіль: Видавець.
20. Вільна енциклопедія. *Політична комунікація*. Відтворено з: <https://www.google.com/search?client=opera&q=політична+комунікація&sourceid=opera&ie=UTF-8&oe=UTF-8>.
21. Ващук, Т. (2007) Політичний дискурс як об'єкт лінгвістичного дослідження. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка*. 33, 182–185.
22. Кривий, А. (2001) *Дискурсний аналіз і сучасне мовознавство. Дискурс іноземномовної комунікації*. Львів: Видавництво Львівського національного університету імені Івана Франка.
23. Словник української мови. Відтворено з <http://sum.in.ua/s/lakmusovyj>.
24. Boris Johnson's Twitter. Retrieved from <https://twitter.com/borisjohnson>.
25. Мовні засоби репрезентації мовної особистості. Відтворено з: <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/11800/3/%D0%9C%D0%B0%D>

[0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%94%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C%20%D0%90.%D0%90.%20%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82.pdf](https://www.gov.uk/government/speeches/prime-minister-boris-johnson-s-address-to-the-ukrainian-parliament).

26. Пономарів, О.Д. (2000) *Стилістика сучасної української мови: 3-тє вид.* Тернопіль: Навчальна книга Богдан.

27. Волошук В.І., Лут К.А. (2019) *Конспект лекцій з дисципліни “Стилістика” для студентів 4 курсу спеціальності 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно).* Запоріжжя: ЗНТУ.

28. Prime Minister Boris Johnson's address to the Ukrainian Parliament: 3 May 2022. GOV.UK. Retrieved from <https://www.gov.uk/>.

29. Прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон звернувся до Верховної Ради України. GOV. UA. Відтворено з <https://www.rada.gov.ua/>.

30. In the Ukraine War, Victory Is the Only Option. WSJ| OPINION Retrieved from <https://www.wsj.com/>.

31. Перемога України – це єдиний шлях до завершення війни Путіна. Колонка Бориса Джонсона для WSJ. Forbes. Відтворено з <https://forbes.ua/>.

32. Boris Johnson's final speech as Prime Minister: 6 September 2022. GOV.UK. Retrieved from <https://www.gov.uk/>.

33. Прощальна промова Бориса Джонсона. NV| NEW VOICE. Відтворено з: <https://nv.ua/>.

34. Метафора у лінгвістичному аспекті. Відтворено з: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/7655/1/Nimenko.pdf>.

35. Claridge C. (2011) *Hyperbole in English: A corpus-based study of exaggeration* Cambridge : Cambridge University Press.

36. Епіфора. Відтворено з: <https://ru.scribd.com/document/645555976/%D0%95%D0%BF%D1%96%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%B0>.

37. Pragma-communicative aspects of the boris johnsons' first speech as a prime minister. Retrieved from <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/49755/1/Pragma-communicative%20aspectsBorisJonsons%6024072019.pdf>.

38. Транскодування як засіб відтворення англійських технічних термінів. Відтворено з <https://core.ac.uk/download/pdf/47223989.pdf>.

39. Особливості перекладу архітектурних термінів з англійської мови на українську. Відтворено 3

<https://ep3.nuwm.edu.ua/9961/1/%D0%9A%D0%BE%D1%81%D1%8E%D0%BA%20%D0%9A.%D0%A1.%D0%B2%D0%B8%D0%BF.2%288%292017.pdf>.

40. Лотоцька, К. (2008) *Стилістика англійської мови*. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка.

41. Макаренко, Ю., Матковська, І. (2012) До проблеми перекладу неологізмів галузі інтернет та комп'ютерних технологій. *Філологічні трактати*. 4, 68–72.

42. Лазебна, Н. (2016) Лексичні та візуально-графічні інновації англійськомовних соціальних мереж: лінгвальний та перекладацький аспекти. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 20, 36–38.

43. Лексико-семантичні підстановки в перекладі англійськомовних текстів. Відтворено з <file:///C:/Users/User/Downloads/64-72.pdf>.

44. Коптілов, В. В. (1982) *Теорія і практика перекладу*. Київ: Вища школа.

45. Сухенко, К. М. (1972) *Лексичні проблеми перекладу*. Київ: Вид-во Київ.

46. Лексико-семантичні підстановки в перекладі англійськомовних текстів. Відтворено з: <file:///C:/Users/User/Downloads/64-72.pdf>.

47. Карабан, В. І. (2004) *Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми*. Вінниця : Нова книга.

48. Корунець, І. В. (2001) *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*. Вінниця.

49. Лексико-семантичні трансформації в українському перекладі твору по «Золотий жук». Відтворено з http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v37/part_3/24.pdf.
50. Manakin, V. N. (2004). *Sopostavitelnaja leksikologija. Comparative Lexicology*. Kyiv: Znannia.
51. Особливості використання лексико-граматичних трансформацій при перекладі художнього тексту з близькоспорідненої мови. Відтворено з <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Konkursna-robota-KHudozhniy-pereklad.pdf>.
52. Boris Johnson: Cities slicker. Retrieved from <http://feedreader.com/observe/totalpolitics.com/articles%2F445862%2Fboris-johnson-cities-slicker.shtml%3F+itemId=1112397921?from=5972219>.
53. Chaotic first debate: Taunts overpower Trump, Biden visions. Retrieved from <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-race-and-ethnicity-virusoutbreak-donald-trump-d8dd75752a0eef8c0311c6360d5d566a>.
54. Boris Johnson – 24 November 2019. Retrieved from <https://www.conservatives.com/news/my-guarantee-to-get-brexit-doneand-unleash-britains-potential>.
55. Simpson, P. (2004) *Stylistics: A Resource Book for Students*/ Psychology Press
56. Особливості використання лексико-граматичних трансформацій при перекладі художнього тексту з близькоспорідненої мови. Відтворено з <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Konkursna-robota-KHudozhniy-pereklad.pdf>.
57. Шевчук, З.С.(2014) Понятійно-термінологічне поле дослідження ієрархії «мовна особистість – мовний портрет». Одеський лінгвістичний вісник. 4, 305—308.
58. Аніканова, Л. О. (2021) Мовна особистість Бориса Джонсона: лінгвопрагматичний і соціокультурний аспекти (Кваліфікаційна робота). ЗНУ. Запоріжжя.

59. Чорна, О.О. (2017) *Комунікативний імідж президента* [монографія]. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.
60. Benjamin Butterworth. Boris Johnson speech in full as coronavirus lockdown announced in England. Retrieved from: <https://cutt.ly/ccC6S78>
61. Петлюрченко, Н.В.(2009) *Харизматика: мовна особистість, її дискурс* [монографія]. Одеса.
62. Славова, Л.Л. (2010) *Мовна особистість політика : когнітивно-дискурсивний аспект* [монографія]. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
63. Романенко А.П. (2019) *Елітарна мовна особистість у просторі наукового дискурсу: комунікативні аспекти* [монографія]. Одеса: ОНУ.
64. Boris Johnson. News. Retrieved from <https://www.bbc.co.uk/news/topics/c8nq32jw8r1t>
65. Prime Minister Boris Johnson's speech on housing. From: Prime Minister's Office. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-ministers-housing-speech-9-june-2022>

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

66. Словник літературознавчих термінів. Відтворено з <http://www.ukrlib.com.ua/encycl/slovnyk/index.php?let=6>.
67. Літературознавчий словник-довідник (1997) Київ: Академія.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- (PM) Prime Minister's Housing Speech: 9 June 2022. GOV.UK. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-ministers-housing-speech-9-june-2022>
- (BJ) Boris Johnson's final speech as Prime Minister: 6 September 2022. GOV.UK. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/speeches/boris-johnsons-final-speech-as-prime-minister-6-september-2022>
- (IF) In full: Boris Johnson's first speech as prime minister. Retrieved from <https://news.sky.com/story/in-full-boris-johnsons-first-speech-as-prime-minister-11769729>
- (UP) Prime Minister Boris Johnson's address to the Ukrainian Parliament: 3 May 2022. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-minister-boris-johnsons-address-to-the-ukrainian-parliament-3-may-2022>
- (SD) PM Boris Johnson speaks directly to Ukrainians. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=m0GZtDnpaI&ab_channel=10DowningStreet
- (MC) 'More chance of being decapitated by a frisbee': How Boris Johnson rated his chances of becoming PM. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=BOSzBBL7ah8&ab_channel=TheTelegraph
- (BT) Brexit talks to 'go the extra mile' as UK and EU keep trying to break the deadlock. Retrieved from <https://news.sky.com/story/brexit-talks-to-go-the-extra-mile-as-uk-and-eu-keep-trying-to-break-the-deadlock-12160869>

ДОДАТОК

ПЕРЕКЛАДАЦЬКЕ ВІДТВОРЕННЯ СПЕЦИФІКИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ БОРИСА ДЖОНСОНА

	Текст оригіналу	Текст перекладу
1.	<i>I'm immensely proud of the achievements of this government, from getting <u>Brexit</u> done to settling our relations with the continent for over half a century (BJ, URL).</i>	Я безмежно пишаюся досягненнями цього уряду, завершення <u>Брекзиту</u> до врегулювання наших відносин з континентом протягом більш ніж півстоліття.
2.	<i>I want to thank everyone who is working flat out to beat <u>the virus</u>... We will beat <u>the coronavirus</u> and we will beat it together (IF, URL).</i>	Я хочу подякувати всім, хто наполегливо працює над подоланням <u>вірусу</u> ... Ми переможемо <u>коронавірус</u> і поборемо його разом.
3.	<i>I believe in the <u>potential</u> of our country (IF, URL).</i>	Я вірю в <u>потенціал</u> нашої країни.
4.	<i>All this and more we can do now and only now, at this extraordinary moment in our <u>history</u> (PM, URL).</i>	Все це і набагато більше ми можемо зробити зараз, у цей унікальний момент нашої <u>історії</u> .
5.	<i>Can we afford to <u>ignore</u> these <u>problems</u> (PM, URL)?</i>	Чи можемо ми <u>ігнорувати</u> ці <u>проблеми</u> ?

6.	<i>There's just one problem with <u>Plan «B»</u>—it happens to be the former <u>Plan «A»</u> (PM, URL).</i>	З планом «Б» виникає лише одна проблема він і є колишнім <u>планом «А»</u> .
7.	<i>And I want you to know that from now on, until the new <u>prime minister</u> is in place, your <u>interests</u> will be served and the government of the country will be carried on (IF, URL).</i>	Я хочу, щоб ви знали, що з цього моменту, доки новий <u>прем'єр-міністр</u> не займе своє місце, ваші <u>інтереси</u> будуть захищені і управління країною продовжуватиметься.
8.	<i>Even in the parts of Ukraine that were temporarily captured, your populations, your indomitable populations turned out to <u>protest</u>, day after day (UP, URL).</i>	Навіть у тих частинах України, що були тимчасово окуповані, ваше населення, ваше незламне населення виходило на <u>протести</u> день за днем.
9.	<i>It is here in Britain that we are using <u>gene therapy</u>, for the first time, to treat the most common form of blindness (IF, URL).</i>	Саме тут, у Британії, ми вперше застосовуємо <u>генну терапію</u> для лікування найпоширенішої форми сліпоты.
10.	<i>With the US and the European Union, we brought in the biggest package of <u>global sanctions</u>... (SD, URL).</i>	Разом із США та Європейським Союзом ми запровадили найбільший пакет <u>глобальних санкцій</u> ...

11.	<i>The free world is united in its resolve to stand up to <u>barbarism</u> (SD, URL).</i>	Вільний світ єдиний у своїй рішучості протистояти <u>варварству</u> .
12.	<i>I marvel at his bravery, his calm, his sense of purpose, just as I marvel at the <u>heroism</u> and the resolve of the Ukrainian people (SD, URL).</i>	Я захоплююся його хоробрістю, спокоєм, цілеспрямованістю, так само, як і <u>героїзмом</u> і рішучістю українського народу.
13.	<i>(13) When <u>Labour</u> last left office in 2010 they famously confessed that there was no money left (BJ, URL).</i>	Коли <u>партія лейбористів</u> , склала свої повноваження у 2010 році, як відомо, зізналася у вичерпанні бюджетних коштів.
14.	<i>It is time to <u>turn benefits to bricks</u> (PM, URL).</i>	Час використати <u>вигідні можливості для покупки житла</u> .
15.	<i>We have decided to <u>leave</u> the European Union (PM, URL).</i>	Ми вирішили <u>вийти зі складу ЄС</u> .
16.	<i>First we protected families and businesses with a package of support worth about £400 billion that was among <u>the most generous in the world</u> (IF, URL).</i>	Спочатку ми захистили сім'ї та бізнеси, надавши пакет підтримки на суму близько 400 мільярдів фунтів, що <u>був одним із найщедріших пакетів соціальної допомоги у світі</u> .
17.	<i>When we protected the population during <u>Covid</u>, the package of help</i>	Коли ми захищали населення під час <u>пандемії коронавірусу</u> , пакет

	<i>was massively progressive, in the sense that it went overwhelmingly to the most vulnerable households (IF, URL).</i>	допомоги був надзвичайно прогресивним, в тому сенсі, що переважна більшість допомоги надходила найбільш вразливим домогосподарствам.
18.	<i>Can we afford to ignore these problems (PM, URL)?</i>	Чи <u>можемо</u> ми ігнорувати ці проблеми?
19.	<i>All this and more we can do <u>now and only now</u>, at this extraordinary moment in our history (PM, URL).</i>	Все це і набагато більше ми можемо зробити <u>зараз</u> , у цей унікальний момент нашої історії.
20.	<i>I will do <u>everything in my power</u> to starve Putin's war machine (UP, URL).</i>	Я зроблю <u>все</u> , щоб послабити військову потужність Путіна.
21.	<i>It is to be Prime Minister of the <u>whole United Kingdom</u> and that means uniting our country, answering <u>at last</u> the plea of the forgotten people, and <u>the left behind town</u> (PM, URL).</i>	Бути Прем'єр Міністром – це об'єднувати <u>нашу країну</u> , відповідати на благаання <u>забутих</u> людей та міст.
22.	<i>I've also seen the tragic effects of <u>the war, an inexcusable war, an absolutely inexcusable and unnecessary war</u> (UP, URL).</i>	Я також побачив трагічні наслідки <u>абсолютно невинуватеної і непотрібної війни</u> .
23.	<i>It is money that could <u>go on schools and hospitals</u> (BJ, URL).</i>	Ці гроші можна було б <u>витратити</u> на школи та лікарні.

24.	<i>But sometimes the best way that Government can help is simply <u>to get out of the way</u> (PM, URL).</i>	Інколи, найкраще, що може зробити уряд, щоб допомогти – <u>не заважати</u> .
25.	<i>We need to grow and eat more of our own food in this country and it is sensible to protect British agriculture from cut price or <u>substandard food from oversea</u> (BJ, URL).</i>	Нам потрібно вирощувати і споживати більше наших харчових продуктів тому, що дозволить захистити сільське господарство Британії від занижчених цін та <u>несертифікованої імпортової продукції</u> .
26.	<i>We are <u>undoing the mistakes</u> of many previous governments, and building a new nuclear reactor every year rather than one every ten years, along with many other reforms (PM,URL).</i>	Ми <u>не повторюємо помилки</u> попередніх урядів будуємо по ядерному реактору щороку, а не раз на десять років як рніше, а також впроваджуємо й інші реформи.
27.	<i>We will <u>get Brexit done</u>... (BJ, URL).</i>	Ми завершимо <u>вихід з ЄС</u> ...
28.	<i><u>Isn't it time</u> for us to restore greatness and success to our country (PM, URL)?</i>	<u>Можливо вже настав час</u> , щоб повернути нашій країні велич та успіх?
29.	<i>Day after day missiles and bombs continue <u>to rain</u> on the innocent people of Ukraine (UP, URL).</i>	День за днем, ракети і бомби продовжують <u>падати</u> на невинне населення України.

30.	<i>We will do the same in the <u>aftershocks of Covid</u> (BJ, URL).</i>	Ми будемо робити те ж саме після <u>потрясінь</u> , спричинених Covid.
31.	<i>People expect us to go <u>an extra mile</u> (PM, URL).</i>	Люди покладають <u>великі сподівання</u> на нас.
32.	<i>I have as much chance of becoming Prime Minister as of being decapitated by a frisbee or of finding Elvis (MC, URL).</i>	У мене стільки ж шансів стати прем'єр-міністром, як і зірку з неба дістати.
33.	<i>The Ukrainian crisis is a political <u>Rorschach test</u>, not just for individuals but also for states (BJ, URL)</i>	Українська криза стала <u>лакмусовим папірцем</u> , який визначає суть не тільки людей, а й цілих країн.
34.	<i>To do <u>less or better</u>, <u>or simply not at all</u> (IF, URL).</i>	Краще синиця в руках, ніж журавель у небі.
35.	<i>The people who bet against Britain are going <u>to lose their shirts</u> because we are going to restore trust in our democracy (PM, URL).</i>	Люди, які робили ставки не на користь Британії, <u>втять гроші</u> , тому, що ми будемо відновлювати довіру до нашої демократії.
36.	<i>My strategy in fact, it's my policy is <u>to run forward like a maddened rabid dog</u>, hoping that everything will end well (PM, URL).</i>	Моя стратегія фактично, це мій стиль політики бігти вперед, <u>як божевільний скажений пес</u> ,

		сподіваючись, що все закінчиться добре.
37.	<i>How can you <u>negotiate with a crocodile when it has your leg in its jaws</u>, that is the difficulty that Ukrainians face (UP, URL). –</i>	Як можна вести переговори з терористом, якщо ви у нього під прицілом – ось з якою складністю стикаються українці.
38.	<i>The Ukrainians have <u>the courage of a lion</u>. President Zelenskyy has given <u>the roar of that lion</u> (SD, URL).</i>	Українці <u>надзвичайно відважні</u> , а Президент Зеленський є рупором цієї відваги.
39.	<i>We will get Brexit done... we will end <u>the acrimony and the chaos</u> (PM, URL).</i>	Ми завершимо вихід з ЄС... покінчимо з <u>жорстокістю</u> та хаосом.
40.	<i>) I want to thank everyone who is working flat out <u>to beat the virus</u>...(BJ, URL).</i>	Я хочу подякувати всім, хто наполегливо працює над <u>подоланням вірусу</u> ...
41.	<i><u>I say yes</u> – there will be difficulties (IF, URL).</i>	<u>Я згожен</u> , що труднощі неминучі.
42.	<i>Worst of all, we see ever more elaborate legal and political manoeuvres from the Labour party, which is determined, absolutely determined, to say “We know best”, and to <u>thumb their noses at the 17,4</u></i>	Найгірше те, що ми бачимо дедалі складніші юридичні та політичні маневри з боку Лейбористської партії, яка рішуче налаштована сказати такі слова: «Ми знаємо як краще», і <u>втерти носа</u> 17,4 мільйонам

	<i>million people who voted to leave the European Union (PJ, URL).</i>	людей, які проголосували все ж таки за вихід з Європейського Союзу.
43.	<i>To put it simply, if too many people become seriously unwell at one time, the NHS will be unable to handle it – meaning more people are likely to die, not just from Coronavirus but from other illnesses as well (PM, URL).</i>	Простіше кажучи, якщо занадто багато людей одночасно серйозно погано себе почувають, <u>Національна служба охорони здоров'я</u> не зможе з цим впоратися – це означає, що більша кількість людей, швидше за все, помре не тільки від коронавірусу, а й від інших хвороб.
44.	<i>The most likely thing now is, of course, that we have to get ready for <u>WTO terms, Australia terms,...</u> (BT, URL).</i>	Звичайно, найімовірніше зараз, ми повинні готуватися до умов <u>Світової організації торгівлі, австралійських умов..</u>
45.	<i>Here in Britain that we are leading the world in the battery technology that will help cut <u>CO²</u> and tackle climate change (PM, URL).</i>	Британія є лідером у галузі акумуляторних технологій, які допоможуть скоротити викиди <u>вуглекислого газу</u> та боротися із кліматичними змінами.
46.	<i>We close the opportunity gap giving millions of young people the chance to own their own homes and giving</i>	Ми скорочуємо розрив у можливостях, надаючи мільйонам молодих людей шанс мати власне житло, а бізнесу –

	<i>business the confidence to invest across <u>the UK</u> (IF, URL).</i>	впевненість в інвестуванні по всьому <u>Сполученому Королівству</u> .
47.	<i>Then, having rolled out vaccines faster than any other European country, we were able to open up our economy faster – and that is why we have had such a rapid rebound in employment and last year were the fastest growing <u>G7</u> economy (PM, URL).</i>	Потім, впровадивши вакцини швидше, ніж будь-яка інша європейська країна, ми змогли швидше відкрити свою економіку – і тому минулого року ми були найшвидше зростаючою економікою <u>«Великої сімки»</u> .
48.	<i>I want <u>you to know</u> that we, <u>you know</u>, we’ve got your back, here in this government (IF, URL).</i>	Я хочу щоб <u>ви знали</u> , що уряд на вашому боці.
49.	<i>We must deliver on <u>our promises</u> to the British people (BJ, URL).</i>	Ми повинні виконати <u>обіцянки</u> , що були дані британському народу.
50.	<i>But if there’s one thing British Christians have shown us this year is that Jesus Christ is “the way, and the truth, and the life” not just today but every day (PM, URL)</i>	Але якщо є одна річ, яку британські християни показали нам цього року, так це те, що <u>Ісус Христос</u> є «дорогою, істиною і життям» не тільки сьогодні, але й кожного дня.
51.	<i>To travel the world, to communicate globally, to express ourselves –</i>	Подорожувати <u>світом</u> , спілкуватися на глобальному

	<i>artistically, politically, culturally – as never before (IF, URL).</i>	рівні, виражати себе в <u>мистецтві, політиці, культурі</u> – як ніколи раніше.
52.	<i>Of being told in their millions that they were surplus to requirements, that there was no job that they could do (BJ, URL).</i>	Мільйонам людей казали, <u>що зараз нема вільних ваканцій</u> .
53.	<i>But nor should he be allowed the partial success of <u>swallowing</u> some of the country – as he has done before – and declaring a ceasefire (UP, URL).</i>	Але також не можна дозволити йому досягти часткового успіху, <u>захопивши</u> частину країни, як він це робив раніше, і оголосивши про припинення вогню.
54.	<i>For Ukraine and all the other parts of the former Soviet Union that he might attack and perhaps even for countries – one thinks of Poland – <u>beyond former Soviet boundaries</u>, a disaster for them (UP, URL).</i>	Для України та всіх інших частин колишнього Радянського Союзу, на які він може напасти, і, можливо, навіть для країн – таких як Польща – <u>які не були у складі Радянського Союзу</u> , це буде катастрофою.
55.	<i><u>Isn't it time</u> for us to restore greatness and success to our country ?</i>	<u>Можливо вже настав час</u> відновити успіх та велич нашої країни?
56.	<i><u>Why</u> do we have to wait a few more years to resolve this issue (BJ, URL)?</i>	<u>Навіщо</u> нам чекати ще декілька років для вирішення цього питання?

57.	<i>Isn't that what our <u>ancestors</u> fought for (BJ, URL)?</i>	Хіба це не те, за, що боролись <u>попередні покоління</u> ?
58.	<i>The decision has been made (IF, URL).</i>	<u>Ми</u> прийняли рішення.
59.	<i>Many reforms were introduced by our <u>government team</u> (BJ, URL).</i>	Наш <u>уряд</u> запровадив багато реформ.
60.	<i>Measures were taken to resolve the problem (SD, URL).</i>	<u>Ми</u> прийняли міри для вирішення цієї проблемели.
61.	<i>In only a couple of hours from now I will be in Balmoral to see Her Majesty The Queen and the torch will finally be passed to a new Conservative leader (IF, URL).</i>	Лише за кілька годин я буду в Балморалі, щоб побачити Її Величність Королеву, і <u>влада</u> нарешті перейде до нового лідера консерваторів.
62.	<i>We can overcome these <u>challenges</u> together (IF, URL).</i>	Ми можемо подолати ці <u>проблеми</u> разом.
63.	<i>We could make Britain the leader in renewable <u>energy</u> (PM, URL).</i>	Ми можемо зробити Британію лідером у відновлюваній <u>енергії</u> .
64.	<i>We must <u>deliver</u> on our promises to the British people (PM, URL).</i>	Ми повинні <u>реалізувати</u> наші обіцянки перед британським народом.
65.	<i>We have to take action now to prevent further <u>crisis</u>.(IF, URL).</i>	Ми повинні діяти зараз щоб уникнути подальшої <u>кризи</u> .
66.	<i>We should <u>invest</u> more in our health services (IF, URL).</i>	Ми повинні більше <u>інвестувати</u> в охорону здоров'я.

67.	<i>The government ought to listen to the concerns of its citizens</i> (PM, URL).	Уряд має прислухатись <u>до своїх громадян</u> .
68.	<i>We will make our country prosperous again</i> (PM, URL).	<u>Наша країна</u> буде знову процвітати.
69.	<i>I would ensure that every child has access to quality education</i> (BJ, URL).	<u>Запевняю вас</u> , що кожна дитина матиме доступ до якісної освіти.
70.	<i>We may face challenges, but together we will overcome them</i> (IF, URL).	<u>Можливо на нашому шляху будуть з'являтися проблеми</u> , але разом ми їх подолаємо.
71.	<i>There might be obstacles, but we are prepared</i> (BJ, URL).	<u>Ми готові до можливих перешкод</u> .
72.	<i>Delivering <u>Brexit</u>, delivering our manifesto commitments – including social care, helping people up and down the country, ensuring that Britain is once again standing tall in the world, speaking with, clarity and authority from Ukraine to the <u>AUKUS</u> pact with America and Australia ...</i> (IF,URL).	Реалізація <u>Brexit</u> , виконання наших маніфестних зобов'язань, включаючи соціальний захист, допомога людям по всій країні, забезпечення того, щоб Британія знову посіла високе місце у світі, чітке та авторитетне висловлювання від України до пакту <u>AUKUS</u> з Америкою та Австралією...
73.	<i>Together we have laid foundations that will stand the test of time whether by taking back control of our laws or putting in vital new</i>	Разом ми заклали фундамент, який витримає випробування часом, незалежно від того, чи повернемо ми контроль над

	<i>infrastructure great solid <u>masonry</u> on which we will continue to build together... (IF, URL).</i>	нашими законами, чи створимо нову життєво важливу інфраструктуру – міцну <u>основу</u> , на якій ми продовжимо будувати разом...
74.	<i>Do not underestimate our powers of organisation and our determination because we know the enormous strengths of this <u>economy</u> in life sciences, in <u>tech</u>, in <u>academia</u>, in <u>music</u>, the arts, <u>culture</u>, <u>financial services</u> (BJ, URL).</i>	Я кажу, що не варто недооцінювати цю країну. Не варто недооцінювати наші організаційні здібності та нашу рішучість, адже ми знаємо про величезну силу цієї <u>економіки</u> в галузі медико-біологічних наук, <u>технологій</u> , <u>академічних</u> кіл, <u>музики</u> , мистецтва, <u>культури</u> , <u>фінансових</u> послуг...
75.	<i>We in this government will <u>work flat out</u> to give this country the leadership it deserves and that work begins now (PM, URL).</i>	Ми в цьому уряді будемо <u>працювати на максимум</u> над тим, щоб дати цій країні лідерство, на яке вона заслуговує, і ця робота починається вже зараз.
76.	<i>We have the <u>fiscal firepower</u> to help, and we will (PM, URL).</i>	У нас є <u>фінансова потужність</u> щоб допомогти і ми це зробимо.
77.	<i>And like Cincinnatus I am returning to my plough and I will be offering</i>	І як Цинциннат, я повертаюся до свого плуга, і не пропонуватиму

	<i>this government nothing but the most fervent support, <u>this is a tough time for the economy, this is a tough time for families up and down the country</u> (PM, URL).</i>	цьому уряду нічого, крім найпалкішої підтримки, <u>це важкі часи</u> для економіки та родин по всій країні.
78.	<i>I am proud to have discharged the promises I made my <u>party</u> when you were kind enough to choose me, winning the biggest majority since 1987 and the biggest share of the vote since 1979 (IF, URL).</i>	Я пишаюся тим, що виконав обіцянки, які я дав своїй <u>партії</u> , коли ви були настільки люб'язні, що обрали мене, отримавши найбільшу більшість з 1987 року і найбільшу частку голосів з 1979 року.
79.	<i>A new <u>Prime Minister</u> will shortly go to meet a <u>fantastic</u> group of public servants, the people who got Brexit done, the people who delivered the fastest <u>vaccine</u> roll out in Europe...(IF, URL).–</i>	Новий <u>прем'єр-міністр</u> незабаром зустрінеться з <u>фантастичною</u> групою державних службовців, людей, які домоглися Brexit, людей, які забезпечили найшвидше розгортання <u>вакцинації</u> в Європі...
80.	<i>Every one of those military experts who said Ukraine would <u>fall</u></i>	Кожен з тих військових експертів, які говорили, що Україна <u>знає поразки</u> .
81.	<i><u>Ukraine</u> was invaded before for the first time, when <u>Crimea</u> was taken from <u>Ukraine</u> and the war in the <u>Donbas</u> began (SD, URL).</i>	Вперше <u>Україна</u> зазнала вторгнення раніше, коли у неї відібрали <u>Крим</u> і почалася війна на <u>Донбасі</u> .
82.	<i>They will say that Ukrainians proved <u>by their tenacity and sacrifice</u> that</i>	Вони скажуть, що українці <u>завдяки своїй завзятості і</u>

	<i>tanks and guns cannot suppress a nation fighting for its independence (SD, URL).</i>	<u>жертвності</u> довели, <u>що навіть</u> танки і гармати не можуть зупини націю, яка <u>веде боротьбу</u> за свою незалежність.
83.	<i>My job is to make your streets safer – and we are going to begin with another 20,000 <u>police</u> on the streets and we start recruiting forthwith (PM, URL).</i>	Моя робота полягає в тому, щоб зробити <u>ваші вулиці</u> безпечнішими і ми почнемо з того, що на вулицях з'являться ще 20 000 <u>поліцейських</u> , яких ми вже починаємо набирати.
84.	<i>My job is to make sure you don't have to wait 3 weeks to see your <u>GP</u> and we start work this week with 20 new hospital upgrades, and ensuring that money for the <u>NHS</u> really does get to the front line (PM, URL).</i>	Моя робота полягає в тому, щоб переконатися, що вам не доведеться чекати 3 тижні, щоб потрапити до свого <u>лікаря</u> , і ми починаємо роботу цього тижня з 20 нових модернізованих лікарень, а також гарантуємо, що гроші для <u>Національної служби охорони здоров'я</u> дійсно потрапляють на передову.
85.	<i><u>My job is to protect you or your parents</u> My job is to protect you or your parents or grandparents from the fear of having to sell your home to pay for the costs of care and so I am announcing now – on the steps of Downing Street – that <u>we will fix the crisis in social care once and for all</u></i>	<u>Моя робота полягає в тому, щоб ви і ваша родина позбулася страху</u> втратити свій будинок, через неспроможність оплати рахунків за лікування. Саме тому я оголошую зараз, на сходах Даунінг-стрит, що <u>ми раз і назавжди подолаємо кризу в</u>

	<i>with a clear plan we have prepared to give every older person the dignity and security they deserve (BJ, URL).</i>	<u>соціальному забезпеченні</u> за допомогою чіткого плану, який ми підготували, щоб дати кожній людині страшного віку гідність і безпеку, на яку вона заслуговує.
86.	<i><u>My job is to make sure your kids get a superb education wherever they are in the country and that's why we have already announced that we are going to level up per pupil funding in primary and secondary schools</u> (BJ, URL).</i>	<u>Моя робота полягає в тому, щоб ваші діти отримували чудову освіту</u> , де б вони не знаходилися. Саме тому <u>ми вже оголосили про підвищення фінансування</u> на одного учня в початковій і середній школі.
87.	<i>The reason we will have those funds now and in the future is because we <u>Conservatives understand the vital symmetry between government action and free market capitalist private sector enterprise</u> (IF, URL).</i>	Причина, чому ми матимемо ці кошти зараз і в майбутньому, полягає в тому, що ми, <u>консерватори</u> , розуміємо життєво важливу <u>симетрію</u> між діями уряду і вільним ринковим <u>капіталістичним</u> приватним підприємництвом.
88.	<i>I cannot even imagine what you are living through right now or <u>the outrage and heartbreak you must feel</u> (UP, URL)..</i>	Я навіть не можу уявити, через що ви зараз проходите, <u>який сильний стрес ви відчуваєте</u> .
89.	<i>We are doing everything we can to support you and <u>impose a mountain</u></i>	Ми робимо все можливе, щоб підтримати вас і <u>створити</u>

	<i>of pressure on Vladimir Putin</i> (UP, URL).	<u>якогого сильніший тиск</u> на Владіміра Путіна.
90.	<i>The world is turning back on Putin and his <u>regime</u></i> (SD, URL)	Світ відвертається від Путіна та його <u>режиму</u> .
91.	<i>Participation in sporting events is being canceled, and nation after nation is <u>taking a stand</u></i> (BJ, URL).	Участь у спортивних заходах скасовується, і нація за нацією <u>займає свою чітку позицію</u> .
92.	<i>The fortitude and defiance of the Ukrainian people in the face of this unjust and unwarranted aggression is <u>moving hearts</u> around the world</i> (SD, URL).	Сила духу та стійкість українського народу перед обличчям цієї несправедливої та необґрунтованої агресії <u>зворушує</u> весь світ.
93.	<i>I <u>marvel at</u> his bravery, his calm, his sense of purpose, just as I <u>marvel at</u> the heroism and the resolve of the Ukrainian people</i> (SD, URL).	Я <u>захоплююся</u> його хоробрістю, спокоєм, цілеспрямованістю, так само, як я <u>захоплююся</u> героїзмом і рішучістю українського народу.
94.	<i>I can tell you we're doing everything we can to <u>help those fleeing the conflict</u></i> (SD, URL).	Можу сказати, що ми робимо все можливе, щоб допомогти тим <u>людям, які тікають від війни</u> .
95.	<i>Putin has made <u>a grave miscalculation</u></i> (SD, URL).	Путін припустився <u>серйозного прорахунку</u> .

96.	<i>Our position is far better than during past <u>economic difficulties</u>(IF, URL).</i>	Наша позиція набагато краща, ніж під час минулої <u>кризи</u> .
97.	<i>I am convinced that we can do a <u>deal without checks at the Irish border</u>, because we refuse under any circumstances to have such checks (PM, URL).</i>	Я переконаний, що ми можемо домовитися про <u>відміну паспортного контролю</u> на ірландському кордоні, тому що ми за будь-яких обставин відмовляємося від таких перевірок.
98.	<i>It is an amazing fact that we now have more job vacancies than there are unemployed workers to fill them – and that in is itself feeding <u>inflationary pressures</u> (PM, URL).</i>	Дивовижний факт, що зараз у нас більше вакансій, ніж безробітних, які можуть їх заповнити - і це саме по собі підживлює <u>інфляційний тиск</u> .
99.	<i>It is now clearly the will of the <u>parliamentary conservative party</u> that there should be a new <u>leader</u> of that <u>party</u> and therefore a new <u>Prime Minister</u> (IF, URL).–</i>	Наразі <u>парламентська консервативна партія</u> чітко висловила волю, що має бути новий <u>лідер</u> цієї <u>партії</u> і, відповідно, новий <u>прем'єр-міністр</u> .
100.	<i>And our brilliant and <u>Darwinian system</u> will produce another leader equally committed to taking this country forward through tough times (IF, URL).</i>	І наша геніальна <u>дарвінівська система</u> породить іншого лідера, який буде так само відданий справі просування країни вперед у важкі часи.

SUMMARY

The Master Degree Thesis is dedicated to the study of Lingual and pragmatic aspects of Boris Johnson's linguistic personality as an object of translation into Ukrainian. The purpose of the study is to investigate the linguistic and pragmatic characteristics of Boris Johnson's linguistic personality and their reproduction in translation into Ukrainian. To achieve this goal, the following research objectives were set:

1. to define the concept of linguistic personality in modern linguistics;
2. to study the reproduction of the specifics of linguistic personality in translation;
3. to analyze the functioning of linguistic personality in political discourse;
4. to get acquainted with the lexical and grammatical level of representation of Boris Johnson's linguistic personality;
5. to formulate a stylistic characterization of Boris Johnson's linguistic personality;
6. to determine the pragmatic aspect of Boris Johnson's linguistic personality;
7. to study the reproduction of the specifics of Boris Johnson's linguistic personality in the Ukrainian translation.

The master's thesis consists of an introduction, three chapters, a list of references, conclusions, a summary, and an appendix containing 100 English-language sentences from Boris Johnson's speeches.

The thesis culminates in a synthesis of these chapters, emphasizing the intricate interplay of linguistic and pragmatic elements in language personality, especially in translation. The study underscores the importance of nuanced linguistic analysis and strategic translation methodologies.

Key words: translation, linguistic personality, political discourse, transformation.